ĢENERĀLADVOKĀTA PAOLO MENGOCI [*PAOLO MENGOZZI*] SECINĀJUMI,

sniegti 2007. gada 19. septembrī [1]

Satura rādītājs

I — Ievads ..... I - 3656

II — Atbilstošās tiesību normas un prāvas priekšvēsture ..... I - 3657

A — Kotonū nolīgums ..... I - 3657

B — Strīdīgā vienotā rīcība ..... I - 3659

C — Apstrīdētais lēmums ..... I - 3661

III — Lietas dalībnieku prasījumi un tiesvedība Tiesā ..... I - 3663

IV — Analīze ..... I - 3664

A — Par pieņemamību ..... I - 3664

1) Par lūguma atcelt apstrīdēto lēmumu pieņemamību ..... I - 3664

2) Par iebildes par Strīdīgās vienotās rīcības prettiesiskumu pieņemamību .... I - 3665

a) Lietas dalībnieku argumenti ..... I - 3665

b) Analīze ..... I - 3666

i) Par tās iebildes par prettiesiskumu pieņemamību, kuru privileģēts prasītājs izvirzījis attiecībā uz regulu saskaņā ar EKL 241. pantu ..... I - 3666

ii) Par tādas iebildes par prettiesiskumu pieņemamību, kura izvirzīta attiecībā uz vienotu rīcību, kas pieņemta, pamatojoties uz Līguma par ES V sadaļu ..... I - 3671

1 — Oriģinālvaloda — franču.

B — Par lietas būtību ..... I - 3674

1) Par LES 47. panta interpretāciju un piemērošanas jomu ..... I - 3674

a) Lietas dalībnieku argumenti ..... I - 3674

b) Analīze ..... I - 3676

2) Par attiecībām starp cīņu pret vieglo ieroču un kājnieku ieroču izplatīšanu un Kopienas kompetencēm ..... I - 3686

a) Lietas dalībnieku argumenti ..... I - 3686

b) Analīze ..... I - 3687

i) Ievada apsvērumi ..... I - 3687

ii) Sadarbības attīstības jomā piemērošanas joma ..... I - 3690

iii) Cīņa pret vieglo ieroču un kājnieku ieroču izplatīšanu un sadarbība attīstības jomā ..... I - 3695

3) Par apstrīdētā lēmuma un Strīdīgās vienotās rīcības tiesiskumu ..... I - 3700

V — Par tiesāšanās izdevumiem ..... I - 3706

VI — Secinājumi ..... I - 3707

I — Ievads

1. Prasības pieteikumā Eiropas Kopienu Komisija lūdz Tiesu atcelt Padomes 2004. gada 2. decembra Lēmumu 2004/833/KĀDP, ar ko Vienoto rīcību 2002/589/KĀDP īsteno saistībā ar Eiropas Savienības ieguldījumu *ECOWAS* atbilstīgi moratorijam attiecībā uz kājnieku ieročiem un vieglajiem ieročiem [2] (turpmāk tekstā — "apstrīdētais lēmums"), un atzīt, ka prettiesiskuma dēļ nav piemērojama II sadaļa Padomes 2002. gada 12. jūlija Vienotajā rīcībā 2002/589/KĀDP par Eiropas Savienības ieguldījumu kājnieku ieroču un vieglo ieroču destabilizējošas uzkrāšanas un izplatīšanas apkarošanā un par Vienotās rīcības 1999/34/KĀDP atcelšanu [3] (turpmāk tekstā — "Strīdīgā vienotā rīcība").

2 — OV L 359, 65. lpp.
3 — OV L 191, 1. lpp.

2. Galvenais jautājums šajā lietā pēc būtības ir LES 47. panta interpretācija un kompetenču sadalījums starp Eiropas Savienību, tai rīkojoties saistībā ar Līguma par ES V sadaļu, kuras virsraksts ir "Noteikumi par kopējo ārpolitiku un drošības politiku" (turpmāk tekstā — "KĀDP"), un Eiropas Kopienu attiecībā uz sadarbību attīstības jomā (EK līguma XX sadaļa). No procesuālā viedokļa [lietā] rodas problēma saistībā ar tādas iebildes par prettiesiskumu pieņemamību, kuru ir cēlis prasītājs, kas tiek dēvēts par "privileģētu", attiecībā uz vispārīgu tiesību aktu sākotnēji saistībā ar attiecībām starp pirmo un otro Eiropas Savienības pīlāru.

vārdā apstiprināts ar Padomes 2002. gada 19. decembra Lēmumu 2003/159/EK[5]. Tas stājās spēkā 2003. gada 1. aprīlī.

4. Minētā nolīguma 1. pantā, kura virsraksts ir "Partnerattiecību mērķi", ir noteikts:

"Kopiena un tās dalībvalstis, no vienas puses, un ĀKK valstis, no otras puses, še turpmāk — "Puses", ar šo noslēdz Nolīgumu, lai veicinātu un paātrinātu ĀKK valstu ekonomikas, kultūras un sociālo attīstību nolūkā sekmēt mieru un drošību un veicināt stabilu un demokrātisku politisko vidi.

II — Atbilstošās tiesību normas un prāvas priekšvēsture

A — *Kotonū nolīgums*

Partnerattiecības koncentrējas uz mērķi samazināt un eventuāli izskaust nabadzību atbilstīgi mērķiem — ĀKK valstu noturīga attīstība un integrācija pasaules ekonomikā.

3. 2000. gada 23. jūnijā Kotonū [*Cotonou*] (Benina) tika parakstīts Partnerattiecību nolīgums starp Āfrikas, Karību jūras reģiona un Klusā okeāna valstu grupas locekļiem, no vienas puses, un Eiropas Kopienu un tās dalībvalstīm, no otras puses[4] (turpmāk tekstā — "Kotonū nolīgums"), kas Kopienas

Šie mērķi un Pušu starptautiskās saistības ietverti visās attīstības stratēģijās un tiem pievēršas ar integrētu pieeju, tajā pašā laikā

4 — OV L 317, 3. lpp.

5 — OV 2003, L 65, 27. lpp.

ņemot vērā attīstības politiskos, ekonomiskos, sociālos, kultūras un vides aspektus. Partnerattiecības sniedz saskaņotu atbalsta sistēmu katras ĀKK valsts pieņemtajām attīstības stratēģijām.

[..]"

5. Kotonū nolīguma 11. pantā, kura virsraksts ir "Miera nostiprināšanas politikas, konfliktu novēršana un atrisināšana", ir paredzēts:

"1. Puses īsteno aktīvu, visaptverošu un integrētu miera nostiprināšanas un konfliktu novēršanas un atrisināšanas politiku partnerattiecību ietvaros. Šī politika pamatojas uz piederības principu. Tā īpaši pievēršas reģionālas, apakšreģionālas un nacionālas jaudas palielināšanai un vardarbīgu konfliktu novēršanai agrīnā stadijā, mērķtiecīgi risinot to pamatcēloņus, un ar visu pieejamo instrumentu piemērotu apvienojumu.

2. Darbība miera nostiprināšanas, konfliktu novēršanas un atrisināšanas jomā īpaši ietver atbalstu politisku, ekonomisku, sociālu un kultūras iespēju līdzsvarošanai starp visiem sabiedrības slāņiem, demokrātijas leģitimitātes un vadīšanas efektivitātes nostiprināšanai, efektīvu mehānismu izveidei grupas interešu samierināšanai, atšķirību samazināšanai starp dažādiem sabiedrības slāņiem, kā arī atbalstu aktīvai un organizētai pilsoniskai sabiedrībai.

3. Attiecīgās darbības, cita starpā, ietver arī atbalstu starpniecībai, sarunām un samierināšanai, kopīgu, retu dabas resursu efektīvai reģionālai pārvaldībai, bijušo kaujinieku demobilizācijai un reintegrācijai sabiedrībā, bērnu zaldātu problēmas risināšanai, kā arī piemērotai rīcībai, lai noteiktu atbildīgus ierobežojumus militāriem izdevumiem un ieroču tirdzniecībai, ieskaitot ar atbalstu saskaņotu standartu un rīcības kodeksu veicināšanai un piemērošanai. Šajā sakarā īpaša nozīme tiek piešķirta cīņai pret pretkājnieku mīnām, kā arī nelielu ieroču un vieglo ieroču pārmērīgas un nekontrolētas izplatības, nelikumīgas tirdzniecības un uzkrāšanas novēršanai.

[..]"

6. Atbilstoši 6.—10. pantam Kotonū nolīguma IV pielikumā, kura virsraksts ir "Īstenošanas un vadības procedūras", dokumentā, ko 2003. gada 19. februārī parakstījusi Komisija, no vienas puses, un Rietumāfrikas valstu ekonomikas kopiena (*ECOWAS*) [6] un Rietumāfrikas Ekonomikas un monetārā savienība (*WAEMO*), no otras puses, ir noteikta reģionālās sadarbības stratēģija, kā arī reģionālā indikatīvā programma.

8. Pēc *ECOWAS* lūguma Komisija 2004. gadā sāka sagatavot priekšlikumu finansēt konfliktu novēršanas un miera uzturēšanas darbības. Kā norāda Komisija, šī finansējuma lielākā daļa tiks piešķirta *ECOWAS* vieglo ieroču kontroles programmai.

B — *Strīdīgā vienotā rīcība*

7. Šī dokumenta 2.3.1. sadaļā, kuras virsraksts ir "Drošība un konfliktu novēršana", ir uzsvērts, cik "svarīga ir vieglo ieroču tirdzniecības kontrole, kur ievešanas vai izvešanas moratorijs pastāv ar Apvienoto Nāciju [Organizācijas] atbalstu". Šī dokumenta 6.4.1. sadaļā, kuras virsraksts ir "Atbalsts reģionālajai politikai konfliktu novēršanā un labā pārvaldībā", ir minēts, ka Apvienoto Nāciju [Organizācijas] atbalstam tiks paredzēta rīcība rīcības plāna prioritārās darbības īstenošanai un vieglo ieroču ievešanas, izvešanas un ražošanas moratorija izpildīšanai.

9. 2002. gada 12. jūlijā Eiropas Savienības Padome pieņēma Strīdīgo vienoto rīcību, ar ko ir atcelta un aizstāta Padomes 1998. gada 17. decembra Vienotā rīcība 1999/34/KĀDP par Eiropas Savienības ieguldījumu kājnieku ieroču un vieglo ieroču destabilizējošas uzkrāšanas un izplatīšanas apkarošanu [7]. Attiecībā uz tās materiālo piemērošanas jomu Strīdīgā vienotā rīcība attiecīgā gadījumā ietver vieglo ieroču un kājnieku ieroču munīciju, pirmkārt, pielikumā saglabājot ieroču uzskaitījumu, kurš bija Vienotās rīcības 1999/34/KĀDP [8] pielikumā, un,

6 — Šīs, 1975. gadā izveidotās reģionālās organizācijas mērķis ir veicināt Rietumāfrikas valstu sadarbību un integrāciju, un tajā pašlaik ir 15 dalībvalstis, proti, Beninas Republika, Burkinafaso, Kaboverdes Republika, Kotdivuāras Republika, Gambijas Republika, Ganas Republika, Gvinejas Republika, Gvinejas-Bisavas Republika, Libērijas Republika, Mali Republika, Nigēras Republika, Nigērijas Federatīvā Republika, Senegālas Republika, Sjerraleones Republika un Togo Republika. Mauritānijas Islāma Republika izstājās no šīs organizācijas 2002. gadā. Skat. http://www.ecowas.int/

7 — OV 1999, L 9, 1. lpp.

8 — Strīdīgās vienotās rīcības pielikumā ir ietverts to vieglo ieroču un kājnieku ieroču saraksts, uz kuriem šis tiesību akts attiecas, neskarot turpmāku starptautiski saskaņotu šo ieroču definīciju. Pirmie minētie ir "viena cilvēka vai cilvēku grupas pārvietojamie vieglie ieroči", proti, lielgabali, haubices un mīnmetēji, granātmetēji, prettanku ieroči, prettanku raķetes un starta iekārtas, kā arī pretgaisa raķetes, un otrie minētie ir "kājnieku ieroči un [to] piederumi, kas īpaši paredzēti militāram lietojumam", proti, ložmetēji, automāti, automātiskās šautenes, pusautomātiskās šautenes un moderatori.

otrkārt, pamattekstā saglabājot iepriekšējās [vienotās] rīcības vārdu salikuma "kājnieku ieroči" lietojumu, apzīmējot "vieglos ieročus un kājnieku ieročus".

10. Saskaņā ar Strīdīgās vienotās rīcības 1. panta 1. punktu tās mērķi ir šādi:

"— apkarot un veicināt kājnieku ieroču destabilizējošas uzkrāšanas un izplatīšanas izbeigšanu,

— veicināt šo ieroču uzkrājumu un to munīcijas samazināšanu līdz līmenim, kas atbilst valstu likumīgajām drošības vajadzībām, [un]

— palīdzēt atrisināt problēmas, ko rada šādi uzkrājumi."

11. Strīdīgās vienotās rīcības I sadaļā, kuras virsraksts ir "Principi attiecībā uz preventīviem un reaģēšanas aspektiem", ir noteikti principi un mērķi, ar kuriem Eiropas Savienība tiecas panākt vienprātību kompetentajos reģionālajos un starptautiskajos forumos. Šajā nolūkā tajā ir uzskaitīti principi un pasākumi, kas jāīsteno, lai novērstu turpmāku kājnieku ieroču destabilizējošu uzkrāšanu (3. pants) un lai samazinātu pastāvošos kājnieku ieroču un to munīcijas uzkrājumus (4. pants).

12. To principu un pasākumu vidū, kas jāīsteno, lai novērstu turpmāku kājnieku ieroču destabilizējošu uzkrāšanu, I sadaļas 3. pantā ir minēta visu attiecīgo valstu apņemšanās attiecībā uz minēto ieroču ražošanu, eksportu, importu un turēšanu, kā arī valsts mēroga ieroču sarakstu izveidošanu un uzturēšanu un ierobežojošu valsts tiesību aktu izstrādi.

13. To principu un pasākumu vidū, kas jāīsteno, lai samazinātu pastāvošos kājnieku ieroču un to munīcijas uzkrājumus, I sadaļas 4. pantā it īpaši ir minēta atbilstīga palīdzība valstīm, kas lūdz atbalstu lieko kājnieku ieroču un to munīcijas kontrolei vai iznīcināšanai savā teritorijā, uzticības radīšanas pasākumu un stimulu veicināšana, lai veicinātu brīvprātīgu lieko vai nelikumīgi turēto kājnieku ieroču un to munīcijas nodošanu.

14. Strīdīgās vienotās rīcības II sadaļā, kuras virsraksts ir "Savienības ieguldījums konkrētās rīcībās", it īpaši ir paredzēta finansiāla un tehniska palīdzība programmām un projektiem, kam ir tiešs un identificējams ieguldījums principos un pasākumos, kuri minēti I sadaļā.

15. Saskaņā ar II sadaļas 6. panta 2. punktu, sniedzot šādu palīdzību, Eiropas Savienība it īpaši ņems vērā palīdzības saņēmēja apņemšanos ievērot principus, kas minēti Strīdīgās vienotās rīcības 3. pantā, ievērot cilvēktiesības, starptautiskās humanitārās tiesības un tiesiskas valsts aizsardzību, un to, kā tie ievēro starptautiskās saistības, it īpaši spēkā esošos starptautiskos miera līgumus un starptautiskos bruņojuma kontroles nolīgumus.

16. II sadaļas 8. pantā ir paredzēts:

"Padome pieņem zināšanai, ka Komisija gatavojas rīkoties šīs vienotās rīcības mērķu un prioritāšu sasniegšanai, vajadzības gadījumā veicot piemērotus Kopienas pasākumus."

17. II sadaļas 9. panta 1. punktā ir noteikts:

"Padome un Komisija atbild par Savienības pasākumu konsekvenci kājnieku ieroču jomā, jo īpaši attiecībā uz tās attīstības politiku. Šajā nolūkā dalībvalstis un Komisija iesniedz visu būtisko informāciju attiecīgajām Padomes struktūrām. Padome un Komisija katra saskaņā ar savām pilnvarām nodrošina to attiecīgu rīcību."

C — *Apstrīdētais lēmums*

18. 2004. gada 2. decembrī Padome pieņēma apstrīdēto lēmumu, ar ko Strīdīgo vienoto rīcību īsteno saistībā ar Eiropas Savienības ieguldījumu *ECOWAS* atbilstīgi moratorijam attiecībā uz vieglajiem ieročiem un kājnieku ieročiem [9]. Kā juridiskais pamats apstrīdētajā lēmumā ir minēta Strīdīgā vienotā rīcība, it īpaši tās 3. pants, kā arī LES 23. panta 2. punkts.

9 — Šo moratoriju svinīgi deklarēja *ECOWAS* dalībvalstu valsts un valdību vadītāji 1998. gada 30. un 31. oktobrī Abudžas [*Abuja*] sammitā, uz triju gadu laika posmu, kas 2001. gadā tika pagarināts uz vēl trijiem gadiem. "Déclaration de moratoire sur les transferts et la fabrication d'armes légères en Afrique de l'Ouest" ["Deklarācijas par moratoriju attiecībā uz vieglo ieroču pārvadāšanu un ražošanu Rietumāfrikā"] teksts ir pieejams šādā interneta adresē: http://www.grip.org/bdg/g1650.html

19. Apstrīdētā lēmuma preambulā ir ietverti šādi apsvērumi:

"(1) Pārmērīga un nekontrolēta kājnieku ieroču un vieglo ieroču uzkrāšanās un izplatīšana apdraud mieru un drošību un samazina ilgtspējīgas attīstības iespējas, kā tas pašlaik notiek īpaši Rietumāfrikā.

(2) Tiecoties sasniegt [Strīdīgās] Vienotās rīcības [..] 1. pantā izvirzītos mērķus, Eiropas Savienība paredz darboties kompetentos starptautiskos forumos, lai veicinātu uzticības rašanos. Šajā sakarā šā lēmuma mērķis ir īstenot minēto vienoto rīcību.

(3) Eiropas Savienība uzskata, ka finansiāls ieguldījums un tehniska palīdzība palīdzētu nostiprināt [*ECOWAS*] iniciatīvu attiecībā uz kājnieku ieročiem un vieglajiem ieročiem.

(4) Tādēļ Eiropas Savienība ir paredzējusi *ECOWAS* sniegt finansiālu atbalstu un tehnisku palīdzību saskaņā ar [Strīdīgās] Vienotās rīcības [..] II sadaļu."

20. Saskaņā ar apstrīdētā lēmuma 1. pantu Eiropas Savienība sniedz ieguldījumu projektu īstenošanā atbilstīgi *ECOWAS* moratorijam attiecībā uz kājnieku ieroču un vieglo ieroču importu, eksportu un ražošanu. Šajā nolūkā tā sniedz finansiālu ieguldījumu un tehnisku palīdzību, lai izveidotu Vieglo ieroču nodaļu *ECOWAS* Tehniskajā sekretariātā un lai moratoriju pārveidotu par *ECOWAS* valstu Konvenciju par kājnieku ieročiem un vieglajiem ieročiem.

21. Apstrīdētā lēmuma 3. pantā ir noteikts:

"Šā lēmuma finansiālo īstenošanu veic Komisija. Šajā nolūkā Komisija noslēdz finansēšanas līgumu ar *ECOWAS* par nosacījumiem, lai izmantotu Eiropas Savienības ieguldījumu, ko piešķir kā neatmaksājamu palīdzību. [..]"

22. Apstrīdētā lēmuma 4. panta 2. punktā ir norādīts:

"Prezidentvalsts un Komisija attiecīgajām Padomes iestādēm regulāri iesniedz

ziņojumus par Eiropas Savienības darbību konsekvenci kājnieku ieroču un vieglo ieroču jomā, jo īpaši attiecībā uz tās attīstības politiku, saskaņā ar [Strīdīgās] Vienotās rīcības 9. panta 1. punktu. Komisija jo īpaši ziņo par aspektiem, kas minēti 3. panta pirmajā teikumā. Šī informācija jo īpaši pamatojas uz *ECOWAS* regulārajiem ziņojumiem, ko sagatavo saskaņā ar līgumattiecībām starp *ECOWAS* un Komisiju."

Uz vienoto rīcību, kas finansēta saskaņā ar KĀDP, varēja attiecināt 9. EAF, un tā pilnībā atbilstu *ECOWAS* reģionālajai indikatīvajai programmai. Faktiski Komisija pašlaik izstrādā finansējuma priekšlikumu attiecībā uz aptuveno summu 1,5 miljonu EUR apmērā, kura paredzēta, lai atbalstītu *ECOWAS* moratorija par kājnieku ieročiem un vieglajiem ieročiem īstenošanu.

Visbeidzot, uz vienoto rīcību attiecas dalītā kompetence, uz kuru pamatojas Kopienu attīstības politika un Kotonū nolīgums. [LES] 47. pants ir piemērojams dalītās kompetences jomām, gluži tāpat kā ekskluzīvās kompetences jomām; pretējā gadījumā tam lielā mērā nebūtu lietderīgās iedarbības. Komisija patur savas tiesības šajā jomā [10]."

23. Pieņemot apstrīdēto lēmumu, Komisija ir paziņojusi:

"Komisija uzskata, ka šo vienoto rīcību nevajadzēja pieņemt un ka projektu vajadzēja finansēt 9. [Eiropas Attīstības fondam (EAF)] saskaņā ar Kotonū nolīgumu. Šo viedokli skaidri apstiprina Kotonū nolīguma 11. panta 3. punkts, kurā atbilstīgo darbību vidū ir noteikti minēta cīņa pret kājnieku ieroču un vieglo ieroču uzkrāšanu. Turklāt no piezīmēm par attiecīgo KĀDP budžeta pozīciju (19 03 02) 2004. gada budžetā izriet, ka šādu projektu finansējums saskaņā ar KĀDP ir izslēgts, ja uz tiem jau attiecas Kotonū nolīgums.

III — Lietas dalībnieku prasījumi un tiesvedība Tiesā

24. Komisijas prasījumi Tiesai ir šādi:

— atcelt apstrīdēto lēmumu;

10 — Dok. Nr. 15236/04 KĀDP 1039, 2004. gada 25. novembris.

— atzīt par prettiesisku un tādējādi nepiemērojamu Strīdīgo vienoto rīcību, it īpaši tās II sadaļu.

25. Padomes prasījumi Tiesai ir šādi:

— noraidīt lūgumu atcelt apstrīdēto lēmumu kā nepamatotu;

— noraidīt Komisijas lūgumu atzīt Strīdīgās vienotās rīcības nepiemērojamību kā nepieņemamu un, pakārtoti, kā nepamatotu;

— piespriest Komisijai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

26. Ar Tiesas priekšsēdētāja 2005. gada 7. septembra rīkojumu Eiropas Parlamentam tika atļauts iestāties lietā Komisijas prasījumu atbalstam.

27. Ar tās pašas dienas rīkojumu Tiesas priekšsēdētājs atļāva Spānijas Karalistei, Francijas Republikai, Nīderlandes Karalistei, Zviedrijas Karalistei un Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotajai Karalistei iestāties lietā, atbalstot Padomes prasījumus. Ar 2005. gada 12. septembra rīkojumu Tiesas priekšsēdētājs atļāva arī Dānijas Karalistei iestāties lietā, atbalstot Padomes prasījumus.

28. Komisija un Padome, kā arī lietas dalībnieki, kam bija atļauts iestāties šajā lietā, tika uzklausīti tiesas sēdē, kas notika 2006. gada 5. decembrī, izņemot Nīderlandes Karalisti, kura tajā nebija pārstāvēta.

IV — Analīze

A — *Par pieņemamību*

1) Par lūguma atcelt apstrīdēto lēmumu pieņemamību

29. Nav šaubu, — turklāt Padome un personas, kas iestājušās lietā, atbalstot tās prasījumus, nav apgalvojuši pretējo — ka lūgums atcelt apstrīdēto lēmumu ir

pieņemams tiktāl, ciktāl tā mērķis ir panākt to, lai tiktu konstatēts, ka tiesību akts, ko Padome pieņēmusi saistībā ar Līguma par ES V sadaļu ("noteikumi par [KĀDP]"), aizskar Eiropas Kopienas pilnvaras sadarbības attīstībai jomā.

30. Lai gan uz apstrīdēto lēmumu, kas pamatots ar LES 23. pantu un ar Strīdīgo vienoto rīcību, kura pieņemta atbilstoši Līguma par ES V sadaļai, principā neattiecas tiesas kontrole saskaņā ar EKL 230. pantu, jāatgādina, ka atbilstoši LES 46. panta f) punktam EK līguma noteikumi, kas attiecas uz Tiesas pilnvarām un to īstenojumu, attiecas uz LES 47. pantu, kurā ir paredzēts, ka *neviens Līguma par ES noteikums neiespaido EK līgumu*.

31. Tātad, ievērojot to, kas saistībā ar tiesas kontroli attiecībā uz Padomes tiesību aktiem, kuri pieņemti, pamatojoties uz pašreizējo Līguma par ES VI sadaļu (trešais pīlārs), ir secināts no LES 46. panta f) punkta un LES 47. panta, Tiesai ir pienākums nodrošināt, lai tiesību akti, uz kuriem saskaņā ar Padomes viedokli attiecas V sadaļa, neskartu pilnvaras, ko EK līguma normas piešķir Kopienai [11].

11 — Skat. 1998. gada 12. maija spriedumu lietā C-170/96 Komisija/Padome (*Recueil*, I-2763. lpp., 16. punkts) un 2005. gada 13. septembra spriedumu lietā C-176/03 Komisija/Padome (Krājums, I-7879. lpp., 39. punkts).

2) Par iebildes par Strīdīgās vienotās rīcības prettiesiskumu pieņemamību

a) Lietas dalībnieku argumenti

32. Kā norāda Padome, ko atbalsta Spānijas un Apvienotās Karalistes valdības, iebilde par prettiesiskumu, ko Komisija cēlusi attiecībā uz Strīdīgo vienoto rīcību, nav pieņemama, jo, pirmkārt, Tiesa nav pilnvarota lemt par tāda tiesību akta tiesiskumu, uz kuru attiecas KĀDP, un, otrkārt, privileģētam prasītājam, kāda ir Komisija, ir aizliegts atsaukties uz tāda tiesību akta prettiesiskumu, kura atcelšanu tas var prasīt tieši, ceļot prasību saskaņā ar EKL 230. pantu.

33. Replikā un rakstveida apsvērumos par Spānijas un Apvienotās Karalistes valdību iestāšanās rakstiem Komisija apstrīd iebildumus attiecībā uz iebildes par prettiesiskumu pieņemamību, vispirms atgādinot, ka tā ir celta vienīgi saistībā ar LES 47. pantu, proti, ar tādu pašu pamatojumu, uz kādu ir balstīts tās pamatlūgums atcelt apstrīdēto lēmumu, un, tad atgādinot, ka privileģēti prasītāji ir tiesīgi atsaukties uz normatīva akta prettiesiskumu, ja minētais prettiesiskums pilnībā ir redzams brīdī, kad tas tiek konkrēti piemērots, pēc tam, kad beidzies

EKL 230. panta piektajā daļā paredzētais termiņš, lai celtu prasību atcelt minēto tiesību aktu.

i) Par tās iebildes par prettiesiskumu pieņemamību, kuru privileģēts prasītājs izvirzījis attiecībā uz regulu saskaņā ar EKL 241. pantu

b) Analīze

34. Uzreiz vēlos precizēt, ka iebildes par Strīdīgās vienotās rīcības prettiesiskumu pieņemamības pārbaude man šķiet nepieciešama jau šobrīd, jo pēc būtības apstrīdētā lēmuma tiesiskuma izvērtējumu, manuprāt, nevar nošķirt no Strīdīgās vienotās rīcības normu tiesiskuma izvērtējuma.

36. Jāatgādina, ka atbilstoši EKL 241. pantam — *arī tad, ja ir beidzies* EKL 230. panta piektajā daļā noteiktais termiņš, lietās, kurās izskata Parlamenta un Padomes kopīgi pieņemtās *regulas* vai arī Padomes, Komisijas vai Eiropas Centrālās bankas pieņemtās regulas, *jebkura puse* var atsaukties uz EKL 230. panta otrajā daļā izklāstītajiem iemesliem, lai Tiesā pierādītu, ka attiecīgā regula nav piemērojama [12].

35. Attiecībā uz iebildi par nepieņemamību, ko izvirzījusi Padome un Spānijas un Apvienotās Karalistes valdības, pēc būtības rodas divu veidu grūtības. Pirmkārt, rodas jautājums, vai saistībā ar EK līgumu tā sauktais "privileģētais" prasītājs var atsaukties uz tāda tiesību akta prettiesiskumu, ko tas noteikti ir varējis apstrīdēt tieši saskaņā ar EKL 230. pantu. Otrkārt, ja atbilde uz šo jautājumu ir vismaz daļēji apstiprinoša, ir jānoteic, vai šo risinājumu var attiecināt uz gadījumu, kad — kā šajā lietā — tiesību akts, uz kura prettiesiskumu ir norādīts, ir pieņemts, pamatojoties uz Līguma par ES V sadaļu. Abi jautājumi tiks pēc kārtas aplūkoti turpmāk.

37. Attiecībā uz aplūkojamā tiesību akta raksturu judikatūrā ir atzīts, ka iebildi par prettiesiskumu nevar attiecināt vienīgi uz tiesību aktiem, kuri ir regulas formā EKL 241. panta nozīmē, bet drīzāk tā, interpretējot minēto pantu plaši, ir saistīta ar tā tiesību akta saturu, uz kura prettiesiskumu ir norādīts, — tam ir jābūt "vispārējam" [13].

12 — Slīpinājums mans.

13 — 1979. gada 6. marta spriedums lietā 92/78 *Simmenthal*/Komisija (*Recueil*, 777. lpp., 40. un 41. punkts). Skat. it īpaši arī Pirmās instances tiesas 1993. gada 26. oktobra spriedumu apvienotajās lietās T-6/92 un T-52/92 *Reinarz*/Komisija (*Recueil*, II-1047. lpp., 56. punkts) un 2001. gada 2. oktobra spriedumu apvienotajās lietās T-222/99, T-327/99 un T-329/99 *Martinez* u.c./Parlaments (*Recueil*, II-2823. lpp., 134. punkts).

38. Šis precizējums jau rada pirmo secinājumu, ka jebkuram prasītājam, tātad arī privileģētam prasītājam, ir aizliegts atsaukties uz tādu lēmumu prettiesiskumu, kuriem tas formāli ir adresāts un kurus tas nav tieši apstrīdējis EKL 230. panta piektajā daļā [14] noteiktajā termiņā, izņemot pieņēmumu — kas katrā ziņā uz šo lietu neattiecas —, ka tiesību aktam ir tik būtiski un acīmredzami trūkumi, ka tas var tikt atzīts par spēkā neesošu kopš pieņemšanas brīža [15].

39. Attiecībā uz EKL 241. panta piemērojamību personām, neraugoties uz tā formulējumu, kas ļauj *jebkurai pusei*, *arī tad, ja ir beidzies* EKL 230. panta termiņš, papildus norādīt uz regulas — kas tiek saprasta kā "vispārējs" tiesību akts — nepiemērojamību, jautājums par tādas iebildes par prettiesiskumu pieņemamību, kuru privileģēts prasītājs, proti, Kopienu iestāde vai dalībvalsts, ir cēlis saskaņā ar EKL 241. pantu, pēdējos gadu desmitos ir radies vairākkārt.

40. Tas, ka šis jautājums rodas arvien no jauna, šķiet, daļēji ir tāpēc, ka Tiesa pastāvīgi atsakās lemt par tādu iebilžu par prettiesiskumu pieņemamību, kuras privileģēti prasītāji izvirzījuši attiecībā uz Kopienu regulām vai nu saistībā ar prasību atcelt tiesību aktu, kas balstīts uz attiecīgo regulu, vai arī kā pamatu aizstāvībai, lai iebilstu pret iespējamu regulā paredzētu pienākumu neizpildi [16], neraugoties uz vairāku [Tiesas] ģenerāladvokātu ierosinājumiem, kuri, galvenokārt norādot uz EKL 241. panta formulējumu, bija labvēlīgi izteikušies par šo papildu lūgumu pieņemamību [17].

41. Vēlos norādīt, ka, lai gan dažās no šīm lietām Tiesa pēc būtības ir pārbaudījusi

14 — Attiecībā uz privileģētajiem prasītājiem skat. 1978. gada 12. oktobra spriedumu lietā 156/77 Komisija/Beļģija (*Recueil*, 1881. lpp., 21. punkts), 1988. gada 30. jūnija spriedumu lietā 226/87 Komisija/Grieķija (*Recueil*, 3611. lpp., 14. punkts), 1993. gada 10. jūnija spriedumu lietā C-183/91 Komisija/Grieķija (*Recueil*, I-3131. lpp., 10. punkts) un 1995. gada 29. jūnija spriedumu lietā C-135/93 Spānija/Komisija (*Recueil*, I-1651. lpp., 16. un 17. punkts). Valsts atbalsta jomā Kopienu tiesa ir uzskatījusi, ka atbalsta saņēmējam ir aizliegts atsaukties uz tāda Komisijas lēmuma prettiesiskumu, kurā atzīta tāda attiecīgā individuālā atbalsta nesaderība, attiecībā uz kuru, lai arī tas formāli nav minētā lēmuma adresāts, tas, bez šaubām, ir varējis celt prasību atcelt tiesību aktu: attiecībā uz valsts tiesā izvirzītu iebildi (gadījums, kurā EKL 241. pants nav piemērojams) skat. 1994. gada 9. marta spriedumu lietā C-188/92 *TWD Textilwerke Deggendorf* (*Recueil*, I-833. lpp., 17. un 18. punkts) un attiecībā uz Kopienu tiesā izvirzītu iebildi skat. Pirmās instances tiesas 1995. gada 13. septembra spriedumu apvienotajās lietās T-244/93 un T-486/93 *TWD*/Komisija (*Recueil*, II-2265. lpp., 103. punkts).

15 — Skat. iepriekš minēto 1988. gada 30. jūnija spriedumu lietā Komisija/Grieķija, 16. punkts un tajā minētā judikatūra.

16 — Skat. 1966. gada 13. jūlija spriedumu lietā 32/65 Itālija/Padome un Komisija (*Recueil*, 563. lpp.), 1986. gada 18. septembra spriedumu lietā 116/82 R Komisija/Vācija (*Recueil*, 2519. lpp.), 1987. gada 12. februāra spriedumu lietā 181/85 Francija/Komisija (*Recueil*, 689. lpp., 31. punkts), 1988. gada 27. septembra spriedumu lietā 204/86 Grieķija/Padome (*Recueil*, 5323. lpp.), 1991. gada 25. jūlija spriedumu lietā C-258/89 Komisija/Spānija (*Recueil*, I-3977. lpp.) un 2003. gada 18. septembra spriedumu lietā C-331/00 Grieķija/Komisija (*Recueil*, I-9085. lpp.). Pēdējā minētajā lietā Grieķija gan nebija skaidri cēlusi iebildi par prettiesiskumu (skat. ģenerāladvokāta Ticano [*Tizzano*] secinājumu 114. punktu).

17 — Skat. ģenerāladvokāta Rēmera [*Roemer*] secinājumus, kas sniegti iepriekš minētajā lietā Itālija/Padome un Komisija, 600. punkts; ģenerāladvokāta Gordona Slinna [*Gordon Slynn*] secinājumus iepriekš minētajā lietā Francija/Komisija, 703. punkts; ģenerāladvokāta Mančini [*Mancini*] secinājumus iepriekš minētajā lietā Grieķija/Padome, 6. punkts, un ģenerāladvokāta Darmona [*Darmon*] secinājumus iepriekš minētajā lietā Komisija/Spānija, 23.—32. punkts.

apgalvojumus par attiecīgo regulu prettiesiskumu [18], — kaut arī saņēmusi labvēlīgus secinājumus attiecībā uz iebilžu par prettiesiskumu pieņemamību [19] — atteikšanās tieši lemt par minēto pieņemamību ir izraisījusi jautājumus, kuri, iespējams, arī ir izraisījuši nevēlēšanos, ko ģenerāladvokāts Džeikobss [*Jacobs*] ir paudis 2002. gada 3. oktobrī pasludinātajos secinājumos lietā Komisija/ECB [20] — kurus vēl aplūkošu turpmākajā izklāstā —, izteikt "galīgo viedokli" šajā jautājumā [21].

42. Šķiet, domstarpības ir izraisījusi arī interpretācija, kas ir pretēja dažu to spriedumu pamatojumam, kuros Kopienu tiesa ir atzinusi, ka EKL 241. pantā ir ietverts vispārējs tiesību princips, kas nodrošina jebkurai pusei tiesības papildus apstrīdēt regulu vai "vispārēju" Kopienu tiesību aktu spēkā esamību, *ja* šai pusei nav tiesību atbilstoši EKL 230. pantam celt tiešu prasību attiecībā uz šiem tiesību aktiem [22].

43. Tādējādi šajā pamatojumā, šķiet, iespēja ierosināt regulas papildu kontroli tika saistīta ar iespējas neesamību celt prasību atcelt šādu tiesību aktu.

44. Turklāt nav mazsvarīgi norādīt, ka gan Padome, gan Spānijas valdība savai iebildei par nepieņemamību, kas vērsta pret Komisijas izvirzīto iebildi par Strīdīgās vienotās rīcības prettiesiskumu, lielā mērā sniedz šādu pamatojumu.

45. Turklāt šīs domstarpības, bez šaubām, nav kliedētas, pieņemot spriedumu lietā *Nachi Europe*, kas pasludināts sarežģītajā antidempinga nodevu piemērošanas jomā un atbilstoši kuram Tiesa atzina, ka uzņēmums, kuram neapšaubāmi ir tiesības celt prasību

18 — Tā ir noticis iepriekš minētajos spriedumos lietā Komisija/Vācija, 8. punkts; lietā Francija/Komisija, 4., 5. un 31. punkts; lietā Grieķija/Padome, 11. punkts, un lietā Grieķija/Komisija, 97. punkts. Jānorāda, iepriekš minētajā lietā Itālija/Padome un Komisija Tiesa noraidīja iebildi par prettiesiskumu kā nepieņemamu, pamatojoties uz to, ka nav nekādas saiknes starp regulu, uz kuras prettiesiskumu ir norādīts, un apstrīdēto tiesību aktu; iepriekš minētajā lietā Komisija/Spānija Tiesa izvairījās no procesuālās problēmas, atzīstot (sprieduma 6. punkts), ka Spānijas valdības izvirzītais pamats aizstāvībai neattiecās uz pašu attiecīgo regulu, bet gan uz minētās regulas interpretāciju, ko Komisija izklāstījusi prasībā par valsts pienākumu neizpildi.

19 — Tomēr jāievēro, ka iepriekš minētajā lietā Komisija/Vācija šai procesuālajai problēmai nebija pievērsta īpaša uzmanība, bet iepriekš minētajā lietā Grieķija/Komisija ģenerāladvokāts Ticano secinājumu 114. punktā bija aicinājis pamatā noraidīt iebildi par prettiesiskumu kā nepieņemamu, pamatojoties uz to, ka Grieķijas valdība nebija apstrīdējusi attiecīgo regulu EKL 230. pantā noteiktajos termiņos.

20 — 2003. gada 10. jūlija spriedums lietā C-11/00 Komisija/ECB (*Recueil*, I-7147. lpp.).

21 — 100. un 190. punkts secinājumos iepriekš minētajā lietā Komisija/ECB.

22 — Skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *Simmenthal*/Komisija, 39. punkts. Skat. arī iepriekš minēto Pirmās instances tiesas spriedumu apvienotajās lietās *Martinez* u.c./Parlaments, 133. punkts, un 2003. gada 10. aprīļa spriedumu apvienotajās lietās T-93/00 un T-46/01 *Alessandrini* u.c./Komisija (*Recueil*, II-1635. lpp., 76. punkts) (slīpinājums mans).

Kopienu tiesā, lai panāktu tādas Kopienu regulas atcelšanu, ar ko ir noteiktas antidempinga nodevas, prāvā valsts tiesā nevar papildus apstrīdēt šīs regulas spēkā esamību ar tiesisko drošību saistītu iemeslu dēļ [23].

46. Lai gan šī risinājuma pamatojums ir balstīts arī uz šāda veida regulu jaukto raksturu, proti, kas vienlaikus ir normatīvas un var tieši un individuāli skart privātpersonas [24], sprieduma lietā *Simmenthal*/Komisija [25] ietvertā formulējuma atgādinājums, kurš uzsvērts šo secinājumu 42. punktā, kā arī tā attiecināšana uz Kopienu regulu, neierobežojot Tiesas pamatojumu vienīgi ar antidempinga regulu īpašo raksturu, var veicināt arī šaubu rašanos par tādas iebildes par prettiesiskumu iznākumu, ko privileģēti prasītāji Tiesā izvirzījuši, formāli piemērojot EKL 241. pantu.

47. Tiesa tomēr ir sniegusi būtiskus precizējumus iepriekš minētajā spriedumā lietā Komisija/ECB, kurš ļauj atzīt — ir pieņemami, ka privileģēts prasītājs, izmantojot iebildi par prettiesiskumu, Tiesā norāda uz vispārējas vai normatīvas regulas nepiemērojamību.

48. Šajā lietā Komisija lūdza atcelt Eiropas Centrālās bankas (ECB) lēmumu par krāpšanas novēršanu, jo ar šo lēmumu ir pārkāpta Eiropas Parlamenta un Padomes 1999. gada 25. maija Regula (EK) Nr. 1073/1999 par izmeklēšanu, ko veic Eiropas Birojs krāpšanas apkarošanai (*OLAF*) [26]. Pamatu aizstāvībai vidū, ko ECB izvirzīja, iebilstot pret prasību atcelt tiesību aktu, tā norādīja, ka Regula Nr. 1073/1999 ir prettiesiska un tā ir jāatzīst par nepiemērojamu saskaņā ar EKL 241. pantu, jo tā ir pieņemta, pārkāpjot vairākas Līguma normas, it īpaši EKL 105. panta 4. punktu attiecībā uz apspriešanos ar ECB. Komisija uzskatīja, ka šāds pamats aizstāvībai nav pieņemams, jo ECB ir aizliegts atsaukties uz tāda tiesību akta prettiesiskumu, kura atcelšanu tā ir varējusi lūgt atbilstoši EKL 230. pantam.

49. Atgādinājusi, pirmkārt, ka individuāla lēmuma adresātam ir aizliegts atsaukties uz tā prettiesiskumu un, otrkārt, ka saskaņā ar iepriekš minēto spriedumu lietā

23 — 2001. gada 15. februāra spriedums lietā C-239/99 *Nachi Europe* (*Recueil*, I-1197. lpp., 37. un 38. punkts).

24 — Sprieduma 37. punkta beigas.

25 — Iepriekš minētais spriedums, 39. punkts.

26 — OV L 136, 1. lpp.

Nachi Europe Kopienu regula privātpersonai var kļūt galīga, ja šī regula attiecībā uz viņu ir jāuzskata par individuālu lēmumu, kura atcelšanu tā neapšaubāmi ir varējusi prasīt tieši saskaņā ar EKL 230. pantu [27], Tiesa norādīja, ka šie "[..] principi tomēr *nekādā veidā* neskar noteikumu, kas paredzēts EKL 241. pantā, kura *formulējums* noteic, ka lietās, kurās izskata regulu, uz kuru ir norādīts šajā normā, jebkura puse var balstīties uz EKL 230. panta otrajā daļā paredzētajiem pamatiem, Tiesā norādot uz šīs regulas nepiemērojamību" [28]. Tā kā šajā lietā Regulas Nr. 1073/1999 "normatīvais raksturs" nebija apstrīdēts un netika apgalvots, ka minētā regula ir jāpielīdzina lēmumam, kuram ECB tādā gadījumā būtu adresāts [29], Tiesa noraidīja Komisijas izvirzīto iebildi par nepieņemamību un pēc būtības izskatīja ECB celto iebildi par prettiesiskumu.

51. Ja tiešām, lasot iepriekš minēto spriedumu lietā Komisija/ECB, vēl var būt šaubas par tā risinājuma attiecināšanu uz visiem privileģētajiem prasītājiem, kuru [Tiesa] izraudzījusi saistībā ar ECB izvirzītās iebildes par prettiesiskumu pieņemamību, ņemot vērā faktu, ka atbilstoši EKL 230. panta trešajai daļai [ECB] aktīvas rīcības pilnvaras ir tikai savu prerogatīvu aizsardzībai, tad papildus tam, kas izriet no minētā sprieduma, arguments par labu šādai attiecināšanai ir arī formulējums un loģika.

52. Jāatgādina, ka EKL 241. pants piešķir jebkurai pusei tiesības lietā, kurā izskata regulu, atsaukties uz tās nepiemērojamību, "*arī tad, ja ir beidzies* [EKL] 230. panta piektajā daļā noteiktais termiņš" [30].

50. Pamatojoties vienīgi uz EKL 241. panta gramatisku interpretāciju, lai, atzīstot jebkuras puses tiesības, papildus norādītu uz "normatīva rakstura" regulas nepiemērojamību, Tiesa, šoreiz skaidri, ir atbalstījusi vairāku savu ģenerāladvokātu nostāju, kura ir izklāstīta iepriekš.

53. Nebūtu sevišķi pārliecinoši paredzēt iespēju atsaukties uz regulas nepiemērojamību tikai pusēm, kuras nav varējušas iesniegt prasību atcelt tiesību aktu, ja saskaņā ar EKL 241. panta formulējumu šo iebildi var izvirzīt "*arī tad, ja ir* [*beidzies*]" termiņš, lai iesniegtu prasību atcelt tiesību aktu [31].

27 — Skat. attiecīgi sprieduma 74. un 75. punktu.

28 — Sprieduma 76. punkts (slīpinājums mans).

29 — Sprieduma 77. punkts.

30 — Slīpinājums mans.

31 — Šajā sakarā skat. iepriekš minētos ģenerāladvokāta Darmona secinājumus, 25. punkts.

54. Tātad EKL 241. pants nenoliedzami sniedz iespēju privileģētajiem prasītājiem papildus atsaukties uz "normatīva rakstura" regulas prettiesiskumu, lai gan tie ir varējuši tieši apstrīdēt šo tiesību aktu EKL 230. panta piektajā daļā noteiktajā termiņā.

55. Tādējādi ir jānoteic, vai šo secinājumu var attiecināt uz gadījumu, kad Komisija ir izvirzījusi iebildi par prettiesiskumu attiecībā uz vienotu rīcību, kas pieņemta, pamatojoties uz Līguma par ES V sadaļu.

ii) Par tādas iebildes par prettiesiskumu pieņemamību, kura izvirzīta attiecībā uz vienotu rīcību, kas pieņemta, pamatojoties uz Līguma par ES V sadaļu

56. Vispirms uzskatu, ka Padomes izvirzītās iebildes par nepieņemamību pirmā daļa, kas izteikta vispārīgi un balstīta uz Tiesas kompetences neesamību lemt par iebildi par Strīdīgās vienotās rīcības prettiesiskumu, ir jānoraida tādu pašu iemeslu dēļ, kā tie, kas minēti šo secinājumu 31. punktā.

57. Tā kā EK līguma noteikumi par Tiesas kompetenci un tās īstenošanu, pie kuriem noteikti pieskaitāms EKL 241. pants, attiecas uz Līguma par ES 47. pantu, Tiesai var nākties papildus pārbaudīt, vai Padomes vienotā rīcība, kas pieņemta atbilstoši Līguma par ES V sadaļai, uz kuru ir balstīts lēmums, par ko ir prasība, nav piemērojama, jo Padome, pieņemot minēto vienoto rīcību, ir aizskārusi pilnvaras, kas ar EK līgumu piešķirtas Kopienai.

58. Kā izriet no iepriekšējā punkta, LES 47. pantā, protams, ir noteiktas robežas Tiesas kompetencei lemt par iebildi par tāda tiesību akta prettiesiskumu, kas pieņemts pamatojoties uz Līguma par ES V sadaļu, tāpat kā robežas, kuras ar to ir noteiktas EKL 230. panta piemērošanai attiecībā uz šiem pašiem tiesību aktiem. Tādējādi arī pamatiem, kas norādīti, pamatojot iebildi par prettiesiskumu, tāpat kā pamatiem, kas izvirzīti, pamatojot pamata prasību atcelt tiesību aktu, manuprāt, ir jāattiecas tikai uz Padomes kompetences attiecībā uz tiesību akta pieņemšanu apstrīdēšanu, uz kura prettiesiskumu ir norādīts, pamatojoties uz to, ka ar šo tiesību aktu ir aizskartas pilnvaras, kas ar EK līgumu piešķirtas Kopienai.

59. Šajā sakarā ir jāvērš uzmanība — nenoliedzot to, ka iebilde par prettiesiskumu, ko Komisija izvirzījusi savos prasījumos attiecībā uz visiem vienotās rīcības noteikumiem, ir vispārēja —, ka Komisija procesuālajos rakstos tomēr ir precizējusi, ka uz minētā tiesību akta I sadaļu (tas ir, 2.—5. pants)

attiecas KĀDP, izņemot tā 4. panta "atsevišķas sastāvdaļas" [32].

60. Šai nostājai vajadzētu likt konstatēt, ka Tiesai nav kompetences izvērtēt iebildi par prettiesiskumu tiktāl, ciktāl tā attiecas uz iepriekš minētajiem pantiem. Šis konstatējums tomēr nenozīmētu, ka Tiesa nevar minētos pantus ņemt vērā, pārbaudot apstrīdētā lēmuma tiesiskumu, it īpaši ievērojot faktu, ka tā vienīgā norāde ir uz Strīdīgās vienotās rīcības 3. pantu.

61. Turklāt man šķiet, ka attiecīgās iebildes par prettiesiskumu pieņemamība ir atkarīga ne tik daudz no Komisijas privileģētā prasītājas statusa, cik no tā tiesību akta rakstura, uz kura prettiesiskumu ir norādīts.

62. Ja Strīdīgajai vienotajai rīcībai ir normatīvs vai vispārējs raksturs Tiesas judikatūras nozīmē un tātad tā ir līdzīga regulai EKL 241. panta nozīmē, Komisija, kā jebkurš lietas dalībnieks, var atsaukties uz šajā tiesību normā paredzēto iespēju, lai papildus apstrīdētu Padomes kompetenci pieņemt šo tiesību aktu. Savukārt, ja Strīdīgā vienotā rīcība būtu jāpārkvalificē par lēmumu, kuram Komisija ir adresāts, tad pēdējai minētajai būtu aizliegts atsaukties uz minētā tiesību akta prettiesiskumu.

63. Šajā sakarā jāatgādina, ka saskaņā ar LES 14. panta 1. punktu vienotā rīcība attiecas uz īpašu gadījumu, kad vajadzīga Eiropas Savienības operatīva rīcība, un tajā nosaka tās mērķus, piemērošanas jomu, līdzekļus, ko Eiropas Savienība var izmantot, īstenošanas nosacījumus un vajadzības gadījumā arī darbības laiku. Turklāt saskaņā ar LES 14. panta 3. punktu vienotā rīcība dalībvalstīm ir saistoša, pieņemot nostāju un veicot darbību.

64. Šajā lietā vēlos atgādināt, ka Strīdīgās vienotās rīcības 1. pantā ir noteikti mērķi attiecībā uz cīņu pret vieglo ieroču un kājnieku ieroču uzkrāšanu un izplatīšanu, bet tās I un II sadaļā ir attiecīgi precizēti principi, kas reglamentē preventīvus un reaģēšanas aspektus un Eiropas Savienības ieguldījumu, kas ļauj sasniegt minētos principus. Saskaņā ar Strīdīgās vienotās rīcības II sadaļas normām Padomei it īpaši ir jālemj par tādu projektu principiem, noteikumiem un finansēšanu, projektiem, kas veic tiešu un identificējamu ieguldījumu principos, kuri noteikti Strīdīgās vienotās rīcības I sadaļā. Turklāt saskaņā ar Strīdīgās vienotās rīcības 8. pantu

32 — Skat. it īpaši prasības pieteikuma 52.—54. punktu.

Padome pieņem zināšanai, ka Komisija gatavojas rīkoties Strīdīgās vienotās rīcības mērķu un prioritāšu sasniegšanai. Visbeidzot, Strīdīgās vienotās rīcības 12. pantā ir paredzēts, ka tā stājas spēkā tās pieņemšanas dienā, neprecizējot tās adresātus.

65. Ņemot vērā šīs pazīmes un lai gan Strīdīgajai vienotajai rīcībai nenoliedzami, vismaz attiecībā uz tās II sadaļu, ir operatīvais aspekts, kas ietilpst pašā šāda tiesību akta raksturā, tai, — arī attiecībā uz šī tiesību akta II sadaļu — šķiet, nekādā veidā nav lēmuma rakstura attiecībā uz Komisiju tādā veidā, ka Komisija būtu tās adresāts.

66. Starp citu, pamatojot iebildi par nepieņemamību, kas vērsta pret iebildi par prettiesiskumu, nav apgalvots, ka Strīdīgajai vienotajai rīcībai attiecībā uz Komisiju būtu individuāla lēmuma raksturs, un nedz Padome, nedz Spānijas un Apvienotās Karalistes valdības nav apstrīdējušas Strīdīgās vienotās rīcības vispārējo raksturu, uz ko pareizi ir norādījusi Komisija.

67. Šajos apstākļos uzskatu, ka iebilde par prettiesiskumu, ko Komisija cēlusi attiecībā uz Strīdīgo vienoto rīcību, ir pieņemama, vismaz attiecībā uz minētā tiesību akta II sadaļu.

68. Šo secinājumu neietekmē Padomes izklāstītais arguments, saskaņā ar kuru Komisijas izvirzītie pamati pierāda, ka Strīdīgās vienotās rīcības iespējamais prettiesiskums bija acīmredzams tās pieņemšanas brīdī, jo Komisijai bija aizliegts atsaukties uz tās prettiesiskumu.

69. Šāds apstāklis ne tikai nav atbilstīgs saistībā ar iebildi par prettiesiskumu, kas celta attiecībā uz regulu EKL 241. panta izpratnē, bet to arī nevar ņemt vērā, lai no tā padarītu atkarīgu iebildes par prettiesiskumu pieņemamību attiecībā uz vispārēju tiesību aktu, kāda ir Strīdīgā vienotā rīcība, kas pieņemta, pamatojoties uz Līguma par ES V sadaļu.

70. Turklāt tas, ka šis apstāklis tiek noraidīts kā neatbilstīgs, neļauj Komisijai apiet EKL 230. panta piektajā daļā noteikto obligāto termiņu, kurā ceļama prasība atcelt tiesību aktu. Faktiski Komisijas iesniegtais lūgums ir vienīgi lūgums atzīt Strīdīgās vienotās rīcības

nepiemērojamību šajā lietā saskaņā ar EKL 241. pantu, un tas nenozīmētu šī tiesību akta vai atsevišķu tā normu atcelšanu gadījumā, ja šis lūgums būtu jāpieņem.

71. Tātad, manuprāt, ir jānoraida iebilde par nepieņemamību, ko izvirzījusi Padome un Spānijas un Apvienotās Karalistes valdības, un Komisijas celtā iebilde par Strīdīgās vienotās rīcības vai vismaz tās II sadaļas prettiesiskumu ir jāatzīst par pieņemamu.

72. Tādējādi prasījumi atcelt apstrīdēto lēmumu un Komisijas lūgums atzīt, ka Strīdīgā vienotā rīcība vai katrā ziņā tās II sadaļa nav piemērojama, ir pieņemami.

B — *Par lietas būtību*

73. Kā uzsvērts attiecīgajos procesuālajos rakstos, pamata lietas dalībnieku un personu, kas iestājušās lietā, strīds ir, pirmkārt, par LES 47. panta interpretāciju un piemērošanas jomu un, otrkārt, par attiecību starp cīņu pret vieglo ieroču un kājnieku ieroču izplatīšanu un Kopienas pilnvarām. Treškārt, no argumentiem, ko tie izklāstījuši par abiem iepriekš minētajiem jautājumiem, tie izdara diametrāli pretējus secinājumus attiecībā uz apstrīdētā lēmuma un Strīdīgās vienotās rīcības tiesiskumu.

74. Tāpēc turpmākajā izklāstā aplūkošu šos trīs punktus.

1) Par LES 47. panta interpretāciju un piemērošanas jomu

a) Lietas dalībnieku argumenti

75. Komisija, ko atbalsta Parlaments, uzskata, ka apstrīdētais lēmums par cīņu pret vieglo ieroču un kājnieku ieroču izplatīšanu ir jāatceļ, jo ar to ir aizskartas kompetences, kas Kopienai piešķirtas attiecībā uz sadarbību attīstības jomā, tādējādi neievērojot LES 47. pantu.

76. Kā norāda Komisija un Parlaments, LES 47. panta mērķis ir aizsargāt Kopienas kompetences pret Eiropas Savienības rīcību, pamatojoties uz Līgumu par ES, nosakot "stingru" robežu starp Kopienas un Eiropas Savienības kompetencēm.

77. Atbilstoši LES 47. pantam attiecības starp Kopienas kompetencēm un Eiropas Savienības kompetencēm, tai rīkojoties saistībā ar KĀDP, nav līdzīgas attiecībām starp Kopienas kompetencēm un dalībvalstu kompetencēm tādā ziņā, ka, lai nošķirtu Kopienas un Eiropas Savienības kompetences, nevar atsaukties uz pirmtiesību principu. Ja kādā dalītās kompetences jomā, piemēram, sadarbības politikā attīstības jomā, dalībvalstis saglabā pilnvaras individuāli vai kolektīvi rīkoties pašas tiktāl, ciktāl Kopiena vēl nav īstenojusi savu kompetenci, tad to nevar teikt par Eiropas Savienību, kurai atbilstoši LES 47. pantam ir jāievēro Kopienas kompetences, — gan ekskluzīvās, gan tās, kas nav ekskluzīvas, — pat ja jautājums ir par kompetencēm, kas nav īstenotas.

78. Padome apgalvo, ka, ja diskusija par kompetenču sadalījumu starp Kopienu un Eiropas Savienību, protams, ir atbilstīga, bet šajā lietā Kopienai nav (iespējamas vai faktiskas) kompetences cīņā pret vieglo ieroču un kājnieku ieroču izplatīšanu.

79. Attiecībā uz LES 47. panta interpretāciju Padome apgalvo, ka šī tiesību norma ir paredzēta, lai saglabātu līdzsvaru starp kompetencēm, kas noteiktas ar Līgumiem, un to nevar interpretēt tādā veidā, ka tās mērķis būtu aizsargāt Kopienai piešķirtās pilnvaras nelabvēlīgi Eiropas Savienībai piešķirtajām pilnvarām. Faktiski saskaņā ar EKL 5. pantu Kopiena var darboties tikai saskaņā ar EK līguma piešķirtajām kompetencēm un izvirzītajiem mērķiem.

80. Padome piebilst, ka LES 47. pants neliedz saistībā ar KĀDP veikt pasākumus, kuros ir izmantoti tie paši instrumenti, kādus Kopiena izmanto saistībā ar sadarbību attīstībai, ja šie pasākumi nav paredzēti, lai sasniegtu sadarbības attīstībai mērķus, bet gan lai sasniegtu mērķus, kas izriet no KĀDP.

81. Savukārt saskaņā ar Apvienotās Karalistes valdības viedokli, lai varētu uzskatīt, ka tiesību akts, kurš balstīts uz Līgumu par ES, ir pretrunā LES 47. pantam, ir jāizpilda divi nosacījumi.

82. Pirmkārt, Kopienai ir jābūt kompetencei pieņemt tiesību aktu, kuram ir tāds pats nolūks un tāds pats saturs. Tādējādi, pat ja

tiesību akts, kas pieņemts, pamatojoties uz Līgumu par ES, attiecas uz jautājumu, kurā Kopiena ir varējusi rīkoties saskaņā ar tai izvirzītajiem mērķiem, LES 47. pants nav pārkāpts, ja šis tiesību akts atbilst pavisam citam mērķim, it īpaši mērķim, kas sevišķi attiecas uz KĀDP.

83. Otrkārt, tiesību aktam, kas balstīts uz Līgumu par ES, ir jāskar Kopienai piešķirta kompetence, liedzot to īstenot vai ierobežojot tās īstenošanu. Šādas izslēdzošas sekas nav iespējamas tādā jomā, kāda ir sadarbība attīstības jomā, kurā Kopienai ir paralēlas kompetences. Paralēlo kompetenču jomā pats fakts, ka Kopiena ir īstenojusi savu kompetenci, neliedz Eiropas Savienībai īstenot savu kompetenci. Vienīgais ierobežojums, kas tādā gadījumā ir Eiropas Savienībai, ir tāds, ka tai jāizpilda LES 3. pantā noteiktais konsekvences pienākums.

b) Analīze

84. Asā diskusija, kas it īpaši pastāv starp Komisiju un Apvienotās Karalistes valdību, attiecībā uz LES 47. panta interpretāciju, šķiet, ir tikai redzamā daļa lielākai atšķirībai attiecībā uz Eiropas Savienības struktūru.

85. Atbilstoši Komisijas aizstāvētajam modelim attiecības, kādas pastāv starp Eiropas Savienību un Kopienu, nav salīdzināmas ar attiecībām, kādas pastāv starp Kopienu un dalībvalstīm. Saskaņā ar šo modeli, ko var saukt par "trīspusēju", Eiropas Savienībai ir pašai savas kompetences, ko tā pati arī īsteno; šīs kompetences nelīdzinās vienkāršai dalībvalstīm piemītošo pilnvaru kolektīvai īstenošanai. Tieši tāpēc Komisija atbalsta domu par "stingru" robežu starp Kopienas un Eiropas Savienības kompetencēm, tām rīkojoties saistībā ar KĀDP.

86. Toties Apvienotās Karalistes valdība atbalsta modeli, ko varētu saukt par "duālisma" modeli, kurā robeža starp Kopienas un Eiropas Savienības kompetencēm ir pielīdzināta robežai, kas nošķir Kopienu un tās dalībvalstis. Citiem vārdiem, atbilstoši šai pieejai Eiropas Savienības rīcība saskaņā ar Līguma par ES V sadaļu, ievērojot kādu no LES 11. panta 1. punktā paredzētajiem mērķiem, to skaitā miera uzturēšanu un starptautiskās drošības stiprināšanu un *nekad* neaizskar Kopienas kompetences attiecībā uz sadarbību attīstības jomā pat tad, ja šī rīcība satura ziņā ir tāda pati kā rīcība, ko īstenojusi Kopiena, jo, tāpat kā tās dalībvalstis,

Savienība īsteno kompetences, kas ir paralēlas Kopienas kompetencēm, tādējādi zūdot pamatam atsaukties uz LES 47. pantu [33].

87. Šī diskusija sākotnēji var likties retoriska, jo nedz Komisija, nedz Apvienotās Karalistes valdība nenoliedz, ka pārbaudē, kas Tiesai jāveic, lai noskaidrotu, vai ir noticis LES 47. panta pārkāpums, ir jābalstās uz apstrīdētā lēmuma mērķa un satura vērtējumu saistībā ar Strīdīgo vienoto rīcību. Tomēr no Apvienotās Karalistes valdības procesuālajiem rakstiem tāpat skaidri izriet, ka tās doma ir, ka prasība ir jānoraida, nepārbaudot apstrīdētā lēmuma saturu, jo šajā lietā patiesībā tikai pēc Eiropas Savienības rīcības mērķa var īsti konstatēt, ka būtu pārkāpts LES 47. pants.

88. Neraugoties uz Apvienotās Karalistes valdības piedāvātās analīzes smalkumu, man šķiet, ka tās argumenti ir balstīti uz vairākiem kļūdainiem pieņēmumiem attiecībā uz LES 47. panta interpretāciju, kāda izriet no Tiesas spriedumiem, kam tādējādi vajadzētu likt tai atteikties no savas domas.

89. Vispārīgi vispirms vēlos vērst uzmanību uz to, ka Apvienotās Karalistes valdība neapgalvo, ka Eiropas Savienība varētu pieņemt rīcību saistībā ar KĀDP, saskaņā ar sadarbības attīstības jomā sociāli ekonomisko mērķi, neievērojot LES 47. pantu. Šī valdība, šķiet, — arī Padome šajā jautājumā ir noteikti paudusi tādu pašu nostāju — atzīst, ka Eiropas Savienība nevar īstenot šādu mērķi saistībā ar Līguma par ES V sadaļu. Katrā ziņā gan Padome, gan Apvienotās Karalistes valdība apgalvo, ka apstrīdētā lēmuma un Strīdīgās vienotās rīcības mērķis attiecas uz KĀDP.

90. Savukārt Apvienotās Karalistes valdība apgalvo, ka pilnvaru paralēlās pastāvēšanas dēļ Kopienai nekad nav aizliegts pieņemt rīcību saistībā ar sadarbību attīstības jomā, pat ja Eiropas Savienība saistībā ar KĀDP ir pieņēmusi rīcību, kurai ir līdzīgs saturs (proti, šajā lietā, finansiāla un/vai tehniska palīdzība Āfrikas reģionālai organizācijai), bet kurai būtu viens no LES 11. panta 1. punktā noteiktajiem mērķiem, šajā gadījumā miera uzturēšana un starptautiskās drošības stiprināšana. Šī doma daļēji ir balstīta uz pieņēmumu, ka atbilstoši Tiesas judikatūrai, lai konstatētu LES 47. panta pārkāpumu, ir jābūt izpildītiem diviem nosacījumiem: pirmkārt, Kopienai ir jābūt kompetencei pieņemt tiesību aktu,

33 — Skat. it īpaši Apvienotās Karalistes valdības iestāšanās raksta 70.—72. punktu.

kura saturs, bet it īpaši mērķis, ir tāds pats kā Eiropas Savienības pieņemtā tiesību akta saturs un mērķis, otrkārt, ir jābūt Kopienas kompetenču aizskārumam.

91. Vispirms jāatgādina, ka saskaņā ar LES 47. pantu neviens Līguma par ES noteikums nevar iespaidot EK līguma noteikumus [34].

92. LES 47. panta uzdevums ir aizsargāt pilnvaras, kas ar EK līguma noteikumiem ir piešķirtas Kopienai, lai tiesību akti, kuri pēc Padomes uzskatiem attiecas uz Līguma par ES V un VI sadaļu, tās nekādi neskartu [35].

93. Tāpat atgādinu, ka iepriekš minētajā 2005. gada 13. septembra spriedumā lietā Komisija/Padome Tiesa ir apmierinājusi prasību atcelt tiesību aktu, ko Komisija cēlusi attiecībā uz Padomes Pamatlēmumu 2003/80/TI par vides krimināltiesisko aizsardzību [36], kurš pieņemts atbilstoši Līguma par ES VI sadaļai, konstatējot, ka minētā pamatlēmuma 1.—7. panta, *ņemot vērā gan to nolūku, gan saturu*, pamatmērķis ir vides aizsardzība un ka tie *varēja tikt juridiski korekti pieņemti*, pamatojoties uz EKL 175. pantu [37].

94. Tad Tiesa precizēja, ka "*šajos apstākļos* Pamatlēmums, *skarot* EKL 175. pantā Kopienai piešķirto kompetenci, sakarā ar savu nedalāmību kopumā pārkāpj LES 47. pantu" [38].

95. Pretēji tam, ko ierosina Apvienotās Karalistes valdība, iepriekš minētajā 2005. gada 13. septembra spriedumā norādītie iemesli nesniedz izpratni par to, vai Kopienas pilnvaru aizskāruma esamība var būt patstāvīgs nosacījums, kas nebūtu saistīts ar nosacījumu, ko ietver strīdīgā tiesību akta satura un nolūka pārbaude. Gluži otrādi, šķiet, ka, sākot ar minētā sprieduma 53. punktu ar vārdu salikumu "šajos apstākļos", Tiesa to, ka ir skartas Kopienas kompetences un tātad ir pārkāpts LES 47. pants, secina no iepriekš

34 — Iepriekš minētais 2005. gada 13. septembra spriedums lietā Komisija/Padome, 38. punkts.

35 — Skat. iepriekš minēto 1998. gada 12. maija spriedumu lietā Komisija/Padome, 16. punkts, un iepriekš minēto 2005. gada 13. septembra spriedumu lietā Komisija/Padome, 39. punkts.

36 — Šis pamatlēmums ir publicēts OV L 29, 55. lpp.

37 — Iepriekš minētais spriedums, 51. punkts (slīpinājums mans). Tātad Tiesa, kā norādīts minētā sprieduma 45. punktā, ir piemērojusi savu pastāvīgo judikatūru par juridiskā pamata izvēli Kopienu tiesību aktam, atbilstoši kurai šai izvēlei "ir jābūt balstītai uz objektīviem faktoriem, kam var piemērot tiesas kontroli, starp kuriem īpaši būtisks ir akta mērķis un saturs".

38 — Turpat, 53. punkts (slīpinājums mans).

veiktās Padomes pamatlēmuma mērķa un satura pārbaudes. Tātad tieši šīs pārbaudes beigās Tiesa ir varējusi konstatēt, ka nav ievērots LES 47. pants, un tai vairs nav nācies pārbaudīt, vai ir izpildīts norādītais papildu nosacījums, kas balstīts uz Kopienas kompetenču aizskārumu.

96. Tad ir jāpārbauda Apvienotās Karalistes valdības arguments, saskaņā ar kuru Kopienai piešķirto pilnvaru paralēlā vai papildinošā rakstura dēļ attiecībā pret dalībvalstu pilnvarām sadarbības attīstības jomā [39], Eiropas Savienības rīcība, īstenojot KĀDP mērķi, nekad nevar skart Kopienas pilnvaras sadarbību attīstības jomā.

97. Šajā sakarā, pirmkārt, ir jānorāda, ka uz šo vispārīgo pieeju vismaz attiecas Tiesas pārbaude saistībā ar tā KĀDP mērķa patiesumu, kurš izvirzīts Eiropas Savienības rīcībai atbilstoši Līguma par ES V sadaļai, jo minētajai [rīcībai] — kā atzīst Padome un Apvienotās Karalistes valdība — nevar būt sadarbības attīstības jomā mērķa, kāds tai nav izvirzīts ne ar vienu Līguma par ES noteikumu [40].

98. Otrkārt, ir jāvērš uzmanība uz to, ka LES 47. pantā nav noteikta nekāda gradācija aizsardzībai, kas ar to sniegta attiecībā uz EK līguma noteikumiem pēc kompetenču sadalījuma starp dalībvalstīm un Kopienu, un tātad pēc Kopienai piešķirto kompetenču rakstura. Tādējādi LES 47. pants, šķiet, ir balstīts uz pieņēmumu, ka visas Kopienai piešķirtās kompetences, neatkarīgi no to sadalījuma, kāds pastāv starp Kopienu un dalībvalstīm, ir jāaizsargā pret jebkādiem aizskārumiem, kas var rasties, Eiropas Savienībai pieņemot tiesību aktu, pamatojoties uz Līguma par ES V un/vai VI sadaļu.

99. Tāpat no iepriekš minētā 1998. gada 12. maija sprieduma lietā Komisija/Padome un iepriekš minētā 2005. gada 13. septembra sprieduma lietā Komisija/Padome izriet, ka Tiesa ir pārbaudījusi, vai, iespējams, ir pārkāpts LES 47. pants, ar tiesību aktiem, ko

39 — Atgādinājumam un vispārēji lietderīgi ir norādīt, ka I-12. pantā Līguma par Konstitūciju Eiropai projektā [OV (2004), C 310, 1. lpp.] ir nošķirtas trīs Savienības (kas saplūdusi ar Kopienu) kompetences "kategorijas", proti, attiecīgi ekskluzīva kompetence, Savienības kompetence, kas ir kopīga ar dalībvalstīm kādā konkrētā jomā, dalībvalstīm šo kompetenci īstenojot, "ja Savienība nav īstenojusi savu kompetenci vai ir nolēmusi tās īstenošanu pārtraukt", un (nekvalificēta) kompetence atsevišķās jomās "veikt darbības, lai atbalstītu, saskaņotu vai papildinātu dalībvalstu darbības, vienlaikus neaizstājot to kompetenci šajās jomās".

40 — Saskaņā ar Tiesas judikatūru tiesību akta juridiskā pamata izvēle nevar būt atkarīga vienīgi no iestādes pārliecības par izvirzīto mērķi, bet, kā jau precizēts šo secinājumu 37. zemsvītras piezīmē, šai izvēlei ir jābūt balstītai uz objektīviem faktoriem, kam var piemērot tiesas kontroli; skat. it īpaši 1987. gada 26. marta spriedumu lietā 45/86 Komisija/Padome (*Recueil*, 1493. lpp., 11. punkts) un 1991. gada 11. jūnija spriedumu lietā C-300/89 Komisija/Padome (*Recueil*, I-2867. lpp., 10. punkts).

Eiropas Savienība pieņēmusi jomās (attiecīgi vīzu politikas un vides politikas joma), kuras nav ekskluzīvā Kopienas kompetencē, bet kas ietilpst Kopienas un dalībvalstu dalītajā kompetencē un kurās Kopiena vēl nebija rīkojusies.

100. Šie faktori, šķiet, liecina par to, ka Kopienai piešķirtās kompetences un kompetenču sadalījums starp to un tās dalībvalstīm LES 47. panta piemērošanai nav būtisks tiktāl, ciktāl šī kompetence pastāv. Nevar noliegt, ka Kopienas kompetence sadarbības attīstības jomā pastāv, kā liecina EK līguma XX sadaļas noteikumi.

101. Protams, tā ir, kā apgalvo Apvienotās Karalistes valdība, — Kopienas kompetence sadarbības attīstības jomā papildina dalībvalstu kompetences.

102. Faktiski ir jānorāda, ka Kopienas politika attiecībā uz sadarbību attīstības jomā, kas minēta EKL 3. panta 1. punkta r) apakšpunktā un EK līguma XX sadaļā, saskaņā ar EKL 177. panta 1. punktu "papildin[a] dalībvalstu īstenoto politiku". EKL 180. panta 1. punktā ir paredzēts arī, ka "Kopiena un dalībvalstis koordinē savu politiku, kas paredz sadarbību attīstības jomā, un savstarpēji apspriež atbalsta programmas" un "var īstenot kopīgu rīcību". EKL 181. panta pirmajā daļā ir piebilsts, ka "Kopiena un dalībvalstis atbilstīgi savai kompetencei sadarbojas ar trešām valstīm un kompetentām starptautiskām organizācijām", bet tā otrajā daļā ir precizēts, ka Kopienas kompetence šajā jomā "neskar dalībvalstu kompetenci piedalīties sarunās starptautiskās organizācijās un slēgt starptautiskus nolīgumus".

103. Tātad nav šaubu, — kā Tiesa jau ir konstatējusi kādā 1994. gada 2. marta spriedumā, kurš pasludināts pēc Līguma par ES stāšanās spēkā, bet kurā aplūkotie fakti bija radušies pirms minētās stāšanās spēkā, — ka šajā jomā Kopienas kompetence nav ekskluzīva [41]. Tiesa turklāt ir apstiprinājusi šo vērtējumu pēc Līguma par ES spēkā stāšanās, spriedumā lietā Portugāle/Padome [42].

104. Iepriekš minētajā spriedumā lietā Parlaments/Padome Tiesa no konstatējuma, ka Kopienu kompetence nav ekskluzīva, ir

41 — 1994. gada 2. marta spriedums lietā C-316/91 Parlaments/Padome (*Recueil*, I-625. lpp., 26. punkts).

42 — 1996. gada 3. decembra spriedums lietā C-268/94 Portugāle/Padome (*Recueil*, I-6177. lpp., 36. punkts). Tomēr Tiesa ir precizējusi, ka Kopienai ir īpaša kompetence slēgt nolīgumus ar trešām valstīm attiecībā uz sadarbību attīstības jomā.

secinājusi, ka dalībvalstīm ir tiesības kolektīvi vai individuāli, vai arī kopā ar Kopienu uzņemties saistības pret trešām valstīm [43].

105. Lai gan Tiesa nav pozitīvi raksturojusi Kopienas īstenoto kompetenci, jānorāda, — tāpat kā [minētajā] lietā sniegtajos secinājumos norādījis ģenerāladvokāts Džeikobss — ka Tiesa ir noraidījusi visus Parlamenta sniegtos argumentus, kurš it īpaši apgalvoja, — tā kā Kopiena bija īstenojusi savu kompetenci, dalībvalstīm vairs nebija atļauts īstenot savu [44]. Saskaņā ar ģenerāladvokāta Džeikobsa viedokli šī doma nav pieņemama jomā, kurā Kopienai un dalībvalstīm ir paralēlas kompetences [45].

106. Tā laika spriedumā, kuru šīs prāvas dalībnieki ir vairākkārt minējuši un kurā jautājums bija par to, vai Parlamenta apstrīdētais lēmums ir apstrīdams tiesību akts EK līguma 173. panta (jaunajā redakcijā pēc grozījumiem — EKL 230. pants) izpratnē, Tiesa arī ir atgādinājusi, ka Kopienas kompetence humānās palīdzības jomā nav ekskluzīva un ka tātad dalībvalstīm nav liegts kolektīvi, *Padomē vai ārpus tās* īstenot savas kompetences šajā sakarā [46].

107. No tā izriet, ka, pretēji tam, ko Komisija ir apgalvojusi procesuālajos rakstos, attiecībā uz sadarbību attīstības jomā dalībvalstīm nav aizliegts īstenot pašām savu kompetenci arī tad, ja Kopiena attiecīgajā jomā ir īstenojusi savu [kompetenci] [47].

108. Ja EK līguma XX sadaļas noteikumi tiktu interpretēti citādi, tad zustu lietderīgā iedarbība pienākumam, kurš ietverts EKL 180. pantā un kurš attiecas uz Kopienu un dalībvalstīm, — koordinēt savu politiku, kas paredz sadarbību attīstības jomā, un savstarpēji apspriest atbalsta programmas. Komisijas norādītā interpretācija tāpat padarītu

43 — Turpat.

44 — 1993. gada 10. novembrī sniegto secinājumu 42. punkts.

45 — Skat. it īpaši iepriekš minēto secinājumu 44. un 50. punktu.

46 — 1993. gada 30. jūnija spriedums apvienotajās lietās C-181/91 un C-248/91 Parlaments/Padome un Komisija (*Recueil*, I-3685. lpp., 16. punkts) (slīpinājums mans).

47 — Paralēlu pilnvaru esamība sadarbības attīstības jomā, protams, nenozīmē, ka uz dalībvalstīm, īstenojot pašām savu kompetenci, neattiektos lojālās sadarbības pienākums, kas izriet no EKL 10. panta. Šo pienākumu turklāt precizē nepieciešamība koordinēt Kopienu un valstu sadarbības politiku attīstības jomā, kura noteikta EKL 180. panta 1. punktā. Dalībvalsts tātad nevar, piemēram, savā divpusējā politikā saglabāt vai atjaunot sadarbības atbalsta programmu par labu trešai valstij, kurai Kopiena ir nolēmusi pārtraukt savus pasākumus smagu cilvēktiesību pārkāpumu dēļ minētajā trešā valstī.

grūti saprotamu Kopienai un dalībvalstīm sniegto iespēju pieņemt kopīgu rīcību atbilstoši EKL 180. panta 1. punktam.

109. Sadarbības nolīgums starp Kopienu un Indijas Republiku par partnerību un attīstību [48], kas ir pamatā iepriekš minētajam spriedumam lietā Portugāle/Padome, starp citu, ir piemērs Kopienas un dalībvalstu kompetenču paralēlajam vai papildinošajam raksturam. Faktiski saskaņā ar šī nolīguma 25. pantu nedz minētais nolīgums, nedz arī pasākumi, kas veikti saskaņā ar to, nekādi neietekmē dalībvalstu tiesības veikt divpusējas darbības ar Indijas Republiku ekonomiskās sadarbības jomā vai attiecīgā gadījumā noslēgt ar to jaunus ekonomiskās sadarbības nolīgumus. Tiesa no šīs tiesību normas secināja, ka "tas vien, ka [nolīgumā] ir iekļauti noteikumi, kuros paredzēta sadarbība īpašā [..] jomā, [..] neskar nedz kompetenču sadalījumu starp Kopienu un dalībvalstīm, nedz juridisko pamatu Kopienu tiesību aktiem sadarbības īstenošanai šādā jomā" [49].

110. Kompetenču sadalījums starp Kopienu un dalībvalstīm tik un tā ir jānošķir no LES 47. pantā reglamentētā [kompetenču] sadalījuma starp Kopienu un Eiropas Savienību, tai rīkojoties saistībā ar otro un trešo pīlāru [50].

111. Faktiski, lai gan dalībvalstis principā var brīvi rīkoties [51], Eiropas Savienības rīcība saskaņā ar Līguma par ES V un VI sadaļu principā ir izslēgta, jo EK līgumā ir paredzētas piemērotas kompetences neatkarīgi no tā, kāds ir minēto, Kopienai piešķirto kompetenču raksturs (ekskluzīvas, dalītas vai paralēlas).

112. Ja Augstajām līgumslēdzējām pusēm būtu bijis nodoms noteikt LES 47. panta piemērošanas jomas robežas pēc kompetenču sadalījuma starp Kopienu un dalībvalstīm, tad šis pants noteikti nebūtu formulēts tādējādi, ka, izņemot LES 47. pantā paredzētus skaidrus noteikumus, "neviens" Līguma par ES noteikums "neiespaido" EK līgumu.

113. Tas, ka dalībvalstis var brīvi rīkoties kolektīvi, šķiet, nav pretrunā faktam, ka

48 — OV 1994, L 223, 35. lpp.

49 — Iepriekš minētais spriedums, 47. punkts.

50 — Šajā sakarā skat. 58. punktu ģenerāladvokāta Mazaka [*Mazák*] secinājumos, kas sniegti 2007. gada 28. jūnijā (2007. gada 13. septembra spriedums lietā C-440/05 Komisija/Padome, Krājums, I-9097. lpp.).

51 — Izņemot Kopienas ekskluzīvo kompetenci un gadījumus, kad Kopiena ir īstenojusi savu kompetenci jomā, kurā tai ir konkurējoša dalītā kompetence ar dalībvalstīm.

Eiropas Savienībai pašai ir aizliegts īstenot rīcību saskaņā ar Līguma par ES V un VI sadaļu, uz kuru var attiekties Kopienas kompetences.

114. Faktiski papildus tam — kā apgalvo Komisija un kā atzīst Padome un Apvienotās Karalistes valdība — dalībvalstis kolektīvi neīsteno savu kompetenci, pieņemot rīcību ar Padomes tiesību aktu atbilstoši Līguma par ES V sadaļai, kas vēl jo vairāk tā ir, ja šo tiesību aktu, tāpat kā apstrīdēto lēmumu var pieņemt ar kvalificētu balsu vairākumu [52], iepriekš minētajā 1998. gada 12. maija spriedumā lietā Komisija/Padome un iepriekš minētajā 2005. gada 13. septembra spriedumā lietā Komisija/Padome nav izslēgts iespējamais LES 47. panta pārkāpums, ko Eiropas Savienība ir izdarījusi, rīkojoties saistībā ar Līguma par ES VI sadaļu — otrajā minētajā spriedumā, kā jau norādīts, pat ir secināts, ka ir skartas Kopienas kompetences, — lai gan Kopiena vēl nebija rīkojusies attiecīgajās jomās un ka dalībvalstis tātad principā saglabā pilnvaras rīkoties minētajās jomās.

115. Neredzu iemeslu, kādēļ saistībā ar attiecībām starp Līguma par ES V sadaļu un Kopienas sadarbības politiku attīstības jomā LES 47. panta interpretācijai un piemērošanas jomai vajadzētu būt atkarīgai no kompetenču sadalījuma starp Kopienu un dalībvalstīm saskaņā ar EK līgumu.

116. Kā jau minēts iepriekš, LES 47. panta mērķis ir gandrīz hermētiski saglabāt Kopienas rīcības saskaņā ar EK līgumu pārākumu pār rīcību, pamatojoties uz Līguma par ES V sadaļu un/vai VI sadaļu, tādējādi, ja rīcību *var* īstenot saskaņā ar EK līgumu, tad tā *ir jāīsteno* atbilstoši minētajam līgumam [53].

117. Kopienas rīcības aizsardzība izriet arī no vairākiem citiem Līguma par ES noteikumiem.

118. Protams, ārējās rīcības jomā ar Līguma par ES 11. panta 1. punktu KĀDP tiešām ir noteikta piemērošanas joma, "kas aptver visas ārpolitikas un drošības politikas jomas", — tas ir pietiekami plašs formulējums, lai tajā būtu iekļauta Kopienas politika attiecībā uz sadarbību attīstības jomā.

52 — Saskaņā ar LES 23. panta 2. punktu Padome lēmumus pieņem ar kvalificētu balsu vairākumu, kad tā pieņem lēmumus kopīgas rīcības vai kopējas nostājas īstenošanai.

53 — Šajā sakarā skat. arī iepriekš minēto ģenerāladvokāta Mazaka secinājumu 53. punktu.

119. Tomēr šo tiesību normu, kas ietverta Līguma par ES V sadaļā, nevar lasīt atrauti [no citām], bet, gluži pretēji, tā ir jāinterpretē, ņemot vērā minētā līguma kopīgos un nobeiguma noteikumus, kuros ir norāde uz Eiropas Savienību kā triju pīlāru "uzbūvi".

120. Tādējādi vēlos norādīt, ka papildus LES 47. pantam Līguma par ES 1. pantā ir paredzēts, ka minētā līguma noteiktā politika un sadarbības formas, proti, it īpaši KĀDP, *papildina* Eiropas Kopienas, bet Līguma par ES 2. pantā ir precizēts, ka Eiropas Savienībai ir mērķis "pilnībā saglabāt un papildināt *acquis communautaire*" — šis mērķis nedaudz atšķirīgā formā ir atkārtots LES 3. panta pirmajā daļā.

121. Tātad jautājums ir par Kopienas rīcības jomu aizsardzību tādā veidā, ka Eiropas Savienība nedrīkst iejaukties šajās jomās, izmantojot sadarbības formas, kas nav tik integrētas kā formas, kuras paredzētas EK līgumā, proti, [izmantojot] formas, kuras paredzētas Līguma par ES V un VI sadaļā. Ja saturiskā ziņā norāde uz *acquis communautaire* jēdzienu paliek neprecīza, tā, bez šaubām, ietver Kopienai piešķirtās kompetences.

122. Nobeigumā var teikt, ka KĀDP aptver "visas ārpolitikas un drošības politikas jomas", izņemot ārpolitikas formas, kas ir Kopienas kompetencē, piemēram, kopējo tirdzniecības politiku vai sadarbības politiku attīstības jomā, neatkarīgi no tā, kāds ir kompetenču sadalījums starp dalībvalstīm un Kopienu. Šī pieeja šķiet vienīgā, kas nodrošina visu Līguma par ES noteikumu vienveidīgumu.

123. Šo domu pretēji apstiprina arī vienīgā īpašā "saikne" — kas ir izveidota Māstrihtas līgumā un saglabāta Līguma par ES pašreizējā versijā saskaņā ar LES 47. pantu [54] — starp Kopienas rīcību, atbilstoši EKL 60. un 301. pantam uzliekot ekonomiskās sankcijas, un Līguma par ES 11. panta 1. punktā paredzētajiem mērķiem ārējo attiecību jomā. Ar šiem noteikumiem, kas ir specifiski EK līgumam [55], faktiski ir noteikti paredzēts, ka Eiropas Savienība, tai rīkojoties saistībā ar Līguma par ES V sadaļu, var *paredzēt* Kopienai daļēji vai pilnīgi pārtraukt vai sašaurināt ekonomiskās attiecības ar vienu vai vairākām trešām valstīm, tādējādi Kopienas rīcību padarot atkarīgu no rīcības, par ko lemj saistībā ar KĀDP.

54 — Ja, kā paredzēts šajā pantā, neviens Līguma par ES noteikums neiespaido EK līgumu, tad tas ir vienīgi "ņemot vērā noteikumus, ar ko groza Eiropas Ekonomikas kopienas dibināšanas līgumu, lai izveidotu Eiropas Kopienu".

55 — Skat. Pirmās instances tiesas 2005. gada 21. septembra spriedumus lietā T-306/01 *Yusuf* un *Al Barakaat International Foundation*/Padome un Komisija (Krājums, II-3533. lpp., 160. punkts) un lietā T-315/01 *Kadi*/Padome un Komisija (Krājums, II-3649. lpp., 124. punkts). Jāpiebilst, ka par abiem spriedumiem ir iesniegtas apelācijas sūdzības. Šīs apelācijas, kas pašlaik tiek izskatītas Tiesā, ir reģistrētas attiecīgi ar numuriem C-415/05 P un C-402/05 P.

124. Turklāt šaubos, ka Eiropas Savienības rīcība saskaņā ar Līguma par ES V sadaļu *nekad* nevarētu skart Kopienas kompetences attiecībā uz sadarbību attīstības jomā, pretēji tam, ko apgalvo Apvienotās Karalistes valdība.

125. Šajā sakarā uzreiz atgādinu, ka Apvienotās Karalistes valdība pati piekrīt, ka aizskāruma [iespējamību] var izslēgt tikai tiktāl, ciktāl Eiropas Savienības rīcībai saskaņā ar Līguma par ES V sadaļu ir kāds KĀDP mērķis. Taču, kā norādīts iepriekš, šāda nolūka patiesums vienmēr ir jāpārbauda Tiesai, lai izslēgtu iespēju, ka ir pārkāpts LES 47. pants.

126. Tāpat ļoti piesardzīgais formulējums Strīdīgās vienotās rīcības 8. pantā, saskaņā ar kuru Padome "*pieņem zināšanai*, ka Komisija *gatavojas* rīkoties [..] [Strīdīgās] vienotās rīcības mērķu un prioritāšu sasniegšanai, *vajadzības gadījumā veicot piemērotus Kopienas pasākumus*" [56], skaidri liecina, ka Padome pilnībā apzinās to, ka kopumā rīcība, ko tā pieņem saskaņā ar Līguma par ES V sadaļu, var skart Kopienas kompetences sadarbības attīstības jomā.

127. No iepriekš izklāstītajiem apsvērumiem izriet, ka LES 47. panta interpretācija un piemērošanas joma nevar būt atkarīga no kompetenču sadalījuma starp Kopienu un dalībvalstīm saskaņā ar EK līgumu.

128. Tādējādi pārbaudei, kas Tiesai jāveic šajā lietā, ir jāattiecas uz jautājumu, vai atbilstoši pilnvarām, kas Kopienai piešķirtas sadarbības attīstības jomā, apstrīdētais lēmums, ievērojot tā mērķi un tā saturu, kā arī ņemot vērā Strīdīgo vienoto rīcību, kuru ar to ir paredzēts īstenot, varēja pieņemt Kopiena saskaņā ar EK līguma XX sadaļu.

129. Šī pārbaude tomēr ir atkarīga no [atbildes uz] jautājumu, par ko lietas dalībnieki arī ir plaši diskutējuši — vai uz cīņu pret vieglo ieroču un kājnieku ieroču izplatīšanu neattiecas pašas Kopienas pilnvaras. Ja tā, tad prasība principā ir noraidāma.

56 — Slīpinājums mans.

2) Par attiecībām starp cīņu pret vieglo ieroču un kājnieku ieroču izplatīšanu un Kopienas kompetencēm

a) Lietas dalībnieku argumenti

130. Kā norāda Komisija un Parlaments, uz cīņu pret vieglo ieroču un kājnieku ieroču izplatīšanu tiktāl, ciktāl tā ir kļuvusi par sadarbības politikas attīstības jomā būtisku daļu, attiecas kompetences, kas šajā jomā piešķirtas Kopienai.

131. Valsts sadarbība ilgtermiņa attīstības jomā var būt efektīva tikai tad, ja ir [kaut] minimāla stabilitāte un demokrātijas leģitimitāte. Raugoties no šī skatupunkta, vieglo ieroču un kājnieku ieroču atmīnēšanas un lietošanas pārtraukšanas politika ir vērā ņemams līdzeklis, lai sasniegtu sadarbības politikas attīstības jomā mērķus.

132. Komisija uzsver, ka cīņas pret vieglo ieroču un kājnieku ieroču izplatīšanu iekļaušana Kopienas sadarbības politikā attīstības jomā ir nostiprināta saistībā ar Kotonū nolīgumu, lai gan tas ir jaukts nolīgums. Faktu, ka vieglo ieroču un kājnieku ieroču lietošanas pārtraukšana ietilpst Kopienas sadarbības politikā attīstības jomā, apstiprina tās iekļaušana plānojumā, kas īstenots ar 2003. gada 19. februāra Reģionālo indikatīvo programmu Rietumāfrikai, un Eiropas Savienības vispārējā budžetā 2004. gadam saistībā ar KĀDP nodaļu, ietverot pozīciju, kura it īpaši ir paredzēta tādu darbību finansēšanai, kuru mērķis ir cīņa pret vieglo ieroču un kājnieku ieroču izplatīšanu un pret ieroču nelikumīgu tirdzniecību tiktāl, ciktāl uz šādu rīcību jau neattiecas Kotonū nolīgums, kas paredz tāda paša veida rīcību ĀKK valstīs.

133. Saikni, kas vieno sadarbības politiku attīstības jomā un vieglo ieroču un kājnieku ieroču destabilizējošu uzkrāšanu, starp citu, ir atzinusi pati Padome, kā arī starptautiskā sabiedrība. Atbildē uz iestāšanās rakstiem Komisija precizē, ka tas neizslēdz to, ka uz atsevišķiem aspektiem cīņā pret vieglajiem ieročiem un kājnieku ieročiem, atkarībā no to nolūka un satura, var attiekties KĀDP.

134. Padome, ko atbalsta visas [to valstu] valdības, kas iestājušās lietā, uzskata, ka uz cīņu pret vieglajiem ieročiem un kājnieku ieročiem neattiecas Kopienai piešķirtās kompetences.

135. Nedz cīņa pret vieglo ieroču un kājnieku ieroču izplatīšanu, nedz vispārīgāki mērķi, kāda ir miera uzturēšana un starptautiskās drošības stiprināšana, nav minēti to Kopienas mērķu vidū, kas uzskaitīti EKL 2. un 3. pantā, bet gan uz tiem attiecas vienīgi Līgums par ES, it īpaši KĀDP. Savukārt saskaņā ar EKL 177. panta 1. punktu Kopienas sadarbības politikas attīstības jomā galvenais mērķis ir nabadzības mazināšana. EK līguma noteikumus nevar interpretēt plaši, tādā veidā, kas satricinātu to, ka Savienība un Kopiena vienlaikus pastāv kā integrētas, bet atšķirīgas tiesiskās kārtības, un [kas satricinātu] pīlāru uzbūves struktūru.

136. Padome, ko atbalsta Francijas, Nīderlandes un Apvienotās Karalistes valdības, uzskata — fakts, ka kājnieku ieroču un vieglo ieroču izplatīšana papildus var ietekmēt ilgtermiņa attīstības iespējas, nenozīmē, ka Kopienas kompetences attiecas uz visu šo jomu. Padome un Apvienotās Karalistes valdība uzsver, ka, ja piekristu Komisijas domai, tad KĀDP nebūtu lietderīgās iedarbības.

137. Padome, ko atbalsta Spānijas, Francijas, Zviedrijas un Apvienotās Karalistes valdības, uzsver, ka Kopienas kompetenci attiecībā uz cīņu pret vieglajiem ieročiem un kājnieku ieročiem tāpat nevar secināt nedz no Kotonū nolīguma, it īpaši ņemot vērā šī nolīguma jaukto raksturu, nedz arī no citiem Komisijas minētajiem instrumentiem.

138. Tiesas sēdē Francijas valdība precizēja, ka ar 3. pantu Eiropas Parlamenta un Padomes 2006. gada 15. novembra Regulā (EK) Nr. 1717/2006, ar ko izveido Stabilitātes instrumentu [57], ir apstiprināts, ka Kopienas atbalsts attīstībai neietver atbalstu pasākumiem, kuri paredzēti cīņai pret vieglo ieroču un kājnieku ieroču izplatīšanu.

b) Analīze

i) Ievada apsvērumi

139. Attiecībā uz Komisijas izklāstītajiem argumentiem ir jāsniedz divi ievada apsvērumi.

140. Pirmkārt, ir svarīgi norādīt, ka šīs tiesvedības laikā Komisija ir ieviesusi daudz nianšu savā nostājā attiecībā uz saikni, kas, pēc

57 — OV L 327, 1. lpp.

tās uzskatiem, pastāv starp cīņu pret vieglo ieroču un kājnieku ieroču izplatīšanu un Kopienas sadarbības politiku attīstības jomā. Lai gan prasības pieteikumā tā pēc būtības apgalvoja, ka rīcība pret šo ieroču izplatīšanu ir būtiska daļa Kopienas sadarbības politikā attīstības jomā, pat visā attīstības politikā [58], atbildē uz iestāšanās rakstiem tā pauda domu, ka šī rīcība ir Kopienas kompetencē *tiktāl*, *ciktāl* tā ir kļuvusi par Kopienas sadarbības politikas attīstības jomā būtisku daļu, tādējādi atzīstot, ka uz atsevišķiem rīcības aspektiem var attiekties KĀDP [59].

141. Nianse, ko Komisija norādījusi rakstveida apsvērumos, neapšaubāmi varētu sarežģīt analīzi, jo, ja tai vajadzētu piekrist, tad šī pieeja varbūt liktu noteikt kritērijus, kuri ļauj nošķirt tos iespējamos aspektus cīņā pret vieglo ieroču un kājnieku ieroču izplatīšanu, uz kuriem attiecas sadarbība attīstības jomā, no aspektiem, kuri ietilpst KĀDP piemērošanas jomā.

142. Šajā sakarā, kā īpaši izriet no Komisijas mutvārdu paskaidrojumiem, tā, šķiet, novelk robežu atbilstoši attiecīgās rīcības raksturam starp, pirmkārt, politisku rīcību, piemēram, militāru vai policijas misiju izvēršanu, lai atbruņotu vietējo miliciju, vai lēmumu likvidēt rūpnīcas, kurās ražo vieglos ieročus, rīcību, uz ko attiecas KĀDP, un, otrkārt, tehnisku un finansiālu rīcību, atbalstot vietējās iniciatīvas attiecīgajā jomā, kas attiecas uz Kopienas kompetenci sadarbības attīstības jomā.

143. Atgādināšu, ka Padome un [to valstu] valdības, kas iestājušās lietā, turpretī kategoriski nepiekrīt tam, ka cīņai pret vieglo ieroču un kājnieku ieroču izplatīšanu kaut daļēji būtu piemērojama sadarbība attīstības jomā.

144. Otrkārt, vēršu uzmanību uz to, ka procesuālajos rakstos Komisija tikai gadījuma pēc ir apgalvojusi, ka ar apstrīdēto lēmumu un Strīdīgo vienoto rīcību ir aizskartas arī pilnvaras, kas Kopienai piemīt saskaņā ar EKL 181.a pantu — vienīgo pantu EK līguma XXI sadaļā par "sadarbību ar trešām valstīm ekonomikas, finanšu un tehnikas jomā" [60].

58 — Skat. prasības pieteikuma 38. un 40. punktu.

59 — Skat. Komisijas apsvērumu par iestāšanās rakstiem 16. punktu, kā arī 9., 11., 12. un 19. punktu.

60 — Skat. prasības pieteikuma 52., 60. un 63. punktu.

145. XXI sadaļa EK līgumā ir ieviesta, veicot pārskatīšanu Nicas līguma rezultātā. EKL 181.a pantā it īpaši ir paredzēts, ka, neskarot EK līguma noteikumus un jo īpaši XX sadaļas noteikumus, Kopiena saskaņā ar savu kompetenci īsteno pasākumus, kas saistīti ar ekonomisku, finansiālu un tehnisku sadarbību ar trešām valstīm.

146. Pirms šī panta stāšanās spēkā un tiktāl, ciktāl uz Kopienas instrumentiem neattiecās citas politikas [jomas], Kopiena gadījumā, ja nebija specifiska juridiskā pamata, veica pasākumus un slēdza sadarbības nolīgumus ar trešām valstīm, kas nebija jaunattīstības valstis, pamatojoties uz EK līguma 235. pantu (jaunajā redakcijā — EKL 308. pants) [61].

147. Tādējādi jaunās XXI sadaļas iekļaušana EK līgumā šai sadarbībai rada specifisku juridisku pamatu un procedūru Kopienu iniciatīvu pieņemšanai šajā jomā padara elastīgāku, EKL 308. pantā prasīto vienbalsību vienkāršojot uz Padomes kvalificēto balsu vairākumu.

148. Tiktāl, ciktāl EKL 181.a pants ir piemērojams, neskarot XX sadaļu attiecībā uz sadarbību attīstības jomā, šis pants neattiecas uz sadarbību ar trešām jaunattīstības valstīm, kā to starp citu Komisija ir atzinusi procesuālajos rakstos [62].

149. Lai gan jēdziens "jaunattīstības valsts", kas vairākkārt lietots EK līguma noteikumos, tajos nav definēts, šajā lietā ir ļoti skaidrs, ka visas *ECOWAS* dalībvalstis, kuras gūst labumu no apstrīdētā lēmuma, ir Kotonū nolīguma līgumslēdzējas puses un ir pieskaitāmas jaunattīstības valstīm neatkarīgi no kritērijiem un rādītājiem, kurus izmanto, lai

61 — Skat. it īpaši Padomes 1989. gada 18. decembra Regulu (EEK) Nr. 3906/89 par ekonomisku palīdzību Ungārijas Republikai un Polijas Tautas Republikai (OV L 375, 11. lpp.), Padomes 2000. gada 5. decembra Regulu (EK) Nr. 2666/2000 par palīdzību Albānijai, Bosnijai un Hercegovinai, Horvātijai, Dienvidslāvijas Federatīvajai Republikai un Bijušajai Dienvidslāvijas Maķedonijas Republikai, par Regulas (EK) Nr. 1628/96 atcelšanu un par grozījumiem Regulā (EEK) Nr. 3906/89, Regulā (EEK) Nr. 1360/90, Lēmumā 97/256/EK un Lēmumā 1999/311/EK (OV L 306, 1. lpp.) un Padomes 2001. gada 26. februāra Regulu (EK) Nr. 382/2001, kas attiecas uz projektu īstenošanu, kas veicina sadarbību un komercattiecības starp Eiropas Savienību un Ziemeļamerikas, Tālo Austrumu un Austrālijas-Āzijas industrializētajām valstīm un kas atceļ Regulu (EK) Nr. 1035/1999 (OV L 57, 10. lpp.). Saskaņā ar judikatūru atsauce uz EKL 308. pantu kā tiesību akta juridisko pamatu ir attaisnojama tikai tad, ja neviena cita EK līguma tiesību norma nepiešķir Kopienu iestādēm vajadzīgās pilnvaras, lai pieņemtu šo tiesību aktu; skat. it īpaši iepriekš minēto spriedumu lietā Portugāle/Padome, 21. punkts un tajā minētā judikatūra.

62 — Skat., piemēram, prasības pieteikuma 20. punktu.

definētu šo jēdzienu [63]. 2000. gada 26. aprīļa Paziņojumā Padomei un Eiropas Parlamentam par Eiropas Kopienas attīstības politiku [64], Komisija jaunattīstības valstu kategorijā no ekonomikas, sociālā un struktūras viedokļa ir iekļāvusi visas valstis, kam agrāk tika piemērota Lomē konvencija (kopš tā laika tā ir aizstāta ar Kotonū nolīgumu).

150. Tātad saikne, kāda [Kopienas kompetencei] ir ar cīņu pret vieglo ieroču un kājnieku ieroču izplatīšanu, ir jāpārbauda tikai saistībā ar Kopienas kompetenci sadarbības attīstības jomā.

63 — Pasaules Banka parasti lieto apzīmējumu "jaunattīstības valstis", norādot uz valstīm ar zemiem ienākumiem un vidējiem ienākumiem, pamatojoties uz nacionālo kopienākumu uz vienu iedzīvotāju. ESAO Attīstības atbalsta komiteja kopš 2005. gada izmanto tos pašus kritērijus, kuri ir ietverti arī Eiropas Parlamenta un Padomes 2006. gada 18. decembra Regulā (EK) Nr. 1905/2006, ar ko izveido finanšu instrumentu sadarbībai attīstības jomā (OV L 378, 41. lpp.), kuras II pielikumā ir minētas jaunattīstības valstis, kuras noteiktas ESAO Attīstības atbalsta komitejas sarakstā un kas it īpaši ietver *ECOWAS* dalībvalstis. Jānorāda arī, ka ANO Tirdzniecības un attīstības konference (*UNCTAD*) kopš 70. gadiem uztur sarakstu, — kas tiek atjaunināts ik pēc trijiem gadiem — ar vismazāk attīstītajām valstīm; jaunākais saraksts ir balstīts uz trijiem kritērijiem attiecībā uz nacionālo kopienākumu uz vienu iedzīvotāju, cilvēkkapitālu, pamatojoties uz "human assets index" un ekonomikas neaizsargātību. 2006. gadā 12 no 15 *ECOWAS* dalībvalstīm bija ietvertas *UNCTAD* vismazāk attīstīto valstu sarakstā, izņēmumi bija Kotdivuāra, Libērija un Nigērija; skat. http://www.unctad.org/Templates/Page.asp?intItemID=3641&lang=2

64 — COM(2000) 212, galīgā redakcija, 5. lpp. Skat. arī iepriekš minētās Regulas Nr. 1905/2006 30. pantu un II pielikumu.

ii) Sadarbības attīstības jomā piemērošanas joma

151. Pirms aplūkot šo jautājumu, vispirms ir jāatgādina EKL 177. panta teksts.

152. Saskaņā ar šī panta 1. punktu "Kopienas politika attiecībā uz sadarbību attīstības jomā [..] veicina:

— jaunattīstības valstu noturīgu ekonomisku un sociālu attīstību un jo īpaši visvairāk atpalikušo valstu attīstību;

— vienmērīgu un pakāpenisku jaunattīstības valstu integrāciju pasaules ekonomikā;

— nabadzības apkarošanu jaunattīstības valstīs."

153. EKL 177. panta 2. punktā ir precizēts, ka Kopienas politika šajā jomā palīdz sasniegt vispārējo mērķi — attīstīt un konsolidēt demokrātiju un tiesiskumu, kā arī ievērot cilvēktiesības un pamatbrīvības.

154. Saskaņā ar EKL 177. panta 3. punktu Kopiena respektē saistības un ņem vērā mērķus, ko tā apstiprinājusi saistībā ar Apvienoto Nāciju Organizāciju un citām kompetentajām starptautiskajām organizācijām.

155. Šī panta 1. punkts liecina, ka sadarbības politikas attīstības jomā mērķi pirmām kārtām ir ekonomiski un sociāli. Šo mērķu sasniegšanai Kopienai ir jāpalīdz sasniegt vispārējo — politisko — mērķi, kas noteikts EKL 177. panta 2. punktā.

156. Protams, ievērojot EKL 177. panta 3. punktu, var teikt, ka 1. punktā ietvertais uzskaitījums nav izsmeļošs, jo Kopienai ir jāņem vērā mērķi, kas apstiprināti starptautiski, tostarp it īpaši Apvienoto Nāciju Organizācijā.

157. Tomēr papildus tam, ka Kopienai ir vienīgi "[jā]ņem vērā" mērķi, kas apstiprināti kompetento starptautisko organizāciju ietvaros, šis formulējums katrā ziņā nenozīmē, ka ar minētajiem mērķiem varētu pamatoti veicināt to mērķu paplašināšanu, kas Kopienai paredzēti atbilstoši EK līguma XX sadaļai, kā rezultātā uz jebkuru Eiropas Savienības un/vai Kopienas iniciatīvu, kas paredzēta jaunattīstības valstīm, tomēr attiektos Kopienas politika attīstības jomā [65].

158. Citāda interpretācija katrā ziņā būtu pretrunā EKL 5. pantam, saskaņā ar kuru — atgādinu — Kopiena var darboties tikai saskaņā ar EK līguma piešķirtajām pilnvarām un izvirzītajiem mērķiem.

159. Miera uzturēšana un starptautiskās drošības stiprināšana nevar nedz piesaistīt kādam no mērķiem, kas Kopienai ir skaidri izvirzīti ar EKL 2. un 3. pantu, nedz, plašāk, — EK līguma preambulai. Pat ja miera

65 — Turklāt var ievērot, ka astoņi tūkstošgades attīstības mērķi, kas 2000. gadā apstiprināti Apvienoto Nāciju Organizācijas aizbildnībā un ko dalībvalstis un Kopiena cenšas sasniegt, galvenokārt ir vērsti uz tautu būtisku tautu pamatvajadzību apmierināšanu, nabadzības apkarošanu un sociāli ekonomisko attīstību, proti, novērst galēju nabadzību un badu, nodrošināt pamatizglītību visiem, veicināt dzimumu līdztiesību un sekmēt sieviešu pašnoteikšanos, samazināt bērnu mirstību, uzlabot mātes veselību, apkarot *AIDS*, malāriju un citas slimības, nodrošināt ilgtermiņa vidi un ieviest globālu partnerību attīstības jomā: šajā sakarā skat. neseno Padomes un Padomē tikušos valstu valdību pārstāvju, Eiropas Parlamenta un Komisijas kopīgo deklarāciju par Eiropas Savienības attīstības politiku, kuras virsraksts ir "Eiropas konsenss attīstības jomā" (OV 2006, C 46, 1. lpp.).

uzturēšanai un starptautiskās drošības stiprināšanai ir jāvirza Kopienas rīcība, uz tām neattiecas EK līgums, bet gan Līguma par ES mērķi, it īpaši KĀDP mērķi saskaņā ar LES 11. panta 1. punktu [66].

160. Kopienas sadarbības politikas attīstības jomā izvirzīto mērķu sociāli ekonomisko raksturu Tiesa ir apstiprinājusi iepriekš minētajā spriedumā lietā Portugāle/Padome.

161. Šajā spriedumā Tiesa, protams, ir atzinusi, ka EK līguma 130.u pantā (jaunajā redakcijā — EKL 177. pants) noteiktie mērķi ir plaši tādā ziņā, ka pasākumiem, kas vajadzīgi to sasniegšanai, ir jāvar attiekties uz dažādām īpašām jomām [67]. Tomēr tā, pirmkārt, ir precizējusi, ka, lai varētu atbilstīgi pieņemt, pamatojoties uz EK līguma 130.y pantu (jaunajā redakcijā — EKL 181. pants), klauzulas sadarbības nolīgumā šajās dažādajās īpašajās jomās nevar ietvert pienākumus, kuri patiesībā veido mērķus, kas atšķiras no mērķiem, kādi ir sadarbības attīstības jomā [68], un, otrkārt, pārbaudot vienu no klauzulām minētajā nolīgumā par līgumslēdzēju pušu sadarbību narkotiku apkarošanā, ir noskaidrojusi, vai šī klauzula ietilpst vajadzīgajās robežās, lai sasniegtu EK līguma 130.u pantā noteiktos "ekonomiskās un sociālās attīstības" mērķus jeb "sociāli ekonomiskos" mērķus, kādi ir sadarbībai attīstības jomā; nebija prasīts aplūkot pilnvaras un juridisko pamatu, kas ir attiecīgajai jomai [69].

162. Šī pieeja var likties salīdzinoši stingra attiecībā uz robežu noteikšanu mērķiem, kas izvirzīti sadarbībai attīstības jomā.

163. Tomēr, kā atklāj iepriekš minētais spriedums lietā Portugāle/Padome, šo salīdzinošo stingrību atsver iespēja attiecināt uz sadarbību attīstības jomā ļoti dažādas jomas, ja vien šīs jomas veicina EKL 177. pantā noteikto mērķu sasniegšanu.

164. Tādējādi Kopiena pieņēma Regulu (EK) Nr. 1724/2001 par pasākumiem pretkājnieku sauszemes mīnu problēmas atri-

66 — Šajā sakarā skat. iepriekš minētos Pirmās instances tiesas spriedumus lietā *Yusuf* un *Al Barakaat International Foundation*/Padome un Komisija, 152.—155. punkts, un lietā *Kadi*/Padome un Komisija, 116.—119. punkts.

67 — Iepriekš minētais spriedums, 37. punkts.

68 — Turpat, 39. punkts.

69 — Turpat, 60., 61. un 63. punkts.

sināšanai jaunattīstības valstīs [70], kuras mērķis saskaņā ar tās 2. pantu ir palīdzēt valstīm, kas cieš no šo mīnu radītajām sekām, "radī[t] nosacījumus, kuri vajadzīgi šo valstu ekonomikas attīstībai un sociālai attīstībai", piecpadsmitajā apsvērumā atgādinot, ka ir jānodrošina, ka Kopienas darbības, ko veic atbilstoši šai regulai, ir saskaņā ar Eiropas Savienības ārpolitiku kopumā, ieskaitot KĀDP.

165. Atmīnēšanas projektu piemērs pierāda, ka pasākumi, kas saistīti ar drošību, var ietilpt atbalsta attīstībai piemērošanas jomā tiktāl, ciktāl tie palīdz īstenot sociāli ekonomiskās attīstības mērķus, kas noteikti EKL 177. pantā.

166. Šī sadarbības attīstības jomā mērķu norobežošana, tādējādi jomas, uz kurām var attiekties minētā sadarbība, jau *a priori* neizņemot no to piemērošanas jomas, manuprāt, ļauj nodrošināt, ka šī politika ir dinamiska, garantējot, ka Kopiena ievēro EKL 5. pantā paredzēto kompetenču sadalījuma principu un izvirzītos mērķus.

167. Šāda pieeja, manuprāt, atbilst arī EK līguma vispārējai struktūrai, kurā paredzēts ar efektīviem līdzekļiem sasniegt ierobežotus mērķus, nevis otrādi.

168. Tomēr rodas jautājums par to, cik ciešai ir jābūt saiknei starp konkrētu pasākumu un EKL 177. pantā noteiktajiem sociāli ekonomiskās attīstības mērķiem, lai uz šo pasākumu varētu attiekties Kopienas kompetence saskaņā ar EK līguma XX sadaļu.

169. Nevar noliegt, ka pastāv saikne starp, pirmkārt, LES 11. panta 1. punktā noteikto miera uzturēšanu un starptautiskās drošības stiprināšanu, kā arī vardarbīgu konfliktu novēršanu un, otrkārt, attīstību. Neviens no šīs prāvas dalībniekiem turklāt nav apstrīdējis un faktiski nav noliedzams, ka bruņoti konflikti, kas izposta daudzas pasaules valstis, un nedrošība, kas tajās valda, ir šķēršļi [šo valstu] attīstībai [71].

170. Tomēr šāda saikne nevar likt sadarbībā attīstības jomā iekļaut pasākumus, kuri izraisītu to, ka netiek ievērots kompetenču sada-

70 — Eiropas Parlamenta un Padomes 2001. gada 23. jūlija Regula (OV L 234, 1. lpp.). No 2007. gada 1. janvāra šī regula ir atcelta un aizstāta ar iepriekš minēto Regulu (EK) Nr. 1717/2006, ar ko izveido Stabilitātes instrumentu.

71 — Citu starpā skat. iepriekš minētās deklarācijas "Eiropas konsenss attīstības jomā" 37. punktu.

līdzums saistībā ar Eiropas Savienības pīlāru struktūru.

171. Būtu kļūdaini un pārspīlēti uzskatīt, ka ikviens pasākums, kas *veicina* kādas jaunattīstības valsts ekonomisku un sociālu attīstību, ir Kopienas kompetencē saskaņā ar EK līguma XX sadaļu.

172. Citādas interpretācijas gadījumā pārējām Kopienas politikas jomām, piemēram, kopējai tirdzniecības politikai, neapšaubāmi zustu jēga un efektivitāte [72]. Tāpat tā varētu mazināt Līguma par ES V sadaļas noteikumu lietderīgo iedarbību, neraugoties uz ierobežojumiem, kas Kopienas rīcībai noteikti ar EKL 5. pantu.

173. Lai nodrošinātu līdzsvaru starp LES 47. panta un EKL 5. panta ievērošanu gadījumā, kad pasākums var attiekties uz KĀDP mērķiem un arī veicināt Kopienas politikas attīstības jomā sociāli ekonomisko mērķu īstenošanu, ir saistībā ar šī pasākuma saturu un nolūku jāmeklē tā pamatmērķis.

174. Šo piegājienu Tiesa izvēlējās iepriekš minētajā 2005. gada 13. septembra spriedumā lietā Komisija/Padome, ar kuru — jāatgādina — tā atcēla Padomes Pamatlēmuma 2003/80/TI 2.—7. pantu, lai gan tie ietvēra dalībvalstu krimināltiesību daļēju saskaņošanu [73], tā kā, pārbaudot to nolūku un saturu, tika konstatēts, ka to "*pamatmērķis* ir vides aizsardzība" [74].

175. Aplūkojot LES 47. pantu un EKL 5. pantu kopā, ir jāatzīst, ka, ja Eiropas Savienības rīcībai mērķis galvenokārt (un, protams, vēl jo vairāk ekskluzīvi) ir miera uzturēšana un starptautiskās drošības stiprināšana, netieši veicinot jaunattīstības valstu

72 — Pirms Kopienai tika formāli piešķirta sava kompetence attīstības jomā, Tiesa saistībā ar vispārējo tarifa preferenču sistēmu attiecībā uz atsevišķiem jaunattīstības valstu izcelsmes produktiem piemērošanu atzina, ka, ja šī sistēma ir jaunas koncepcijas izpausme tirdzniecības attiecībās, kurā liela nozīme ir attīstības mērķiem, tad "saikne ar attīstības problēmām" nenozīmē, ka uz tiesību aktu neattiektos kopējā tirdzniecības politika; skat. iepriekš 40. zemsvītras piezīmē minēto 1987. gada 26. marta spriedumu lietā 45/86 Komisija/Padome (*Recueil*, 1493. lpp., 18.—20. punkts).

73 — Iepriekš minētais spriedums, 47. punkts.

74 — Turpat, 51. punkts (slīpinājums mans).

sociāli ekonomisko attīstību, tad Kopienas kompetenču aizskāruma nav.

176. Savukārt, ja divi pasākuma mērķi ir nedalāmi saistīti, tā ka viens no tiem nav uzskatāms par netiešu un pakārtotu otram [75], tad īpašā rakstura dēļ, kāds piemīt attiecībām starp Eiropas Savienību un Kopienu, priekšroka ir dodama Kopienas juridiskajam pamatam; ir saprotams, ka šajās attiecībās, manuprāt, ir sevišķi grūti vai pat neiespējami pašreizējā stāvoklī, kāds ir Eiropas Savienības tiesībās, paredzēt atsauci uz diviem juridiskajiem pamatiem, nepārkāpjot LES 47. pantu [76].

iii) Cīņa pret vieglo ieroču un kājnieku ieroču izplatīšanu un sadarbība attīstības jomā

177. Izklāstītie apsvērumi jau ļauj apjaust, ka nevar piekrist tam, ka cīņa pret vieglo ieroču un kājnieku ieroču izplatīšanu būtu pilnībā izslēgta no Kopienas sadarbības politikas attīstības jomā piemērošanas jomas.

178. Faktiski šī joma tāpat kā narkotiku apkarošana vai atmīnēšana, nav jau iepriekš izslēgta no vienpusējo pasākumu vai tādu nolīgumu piemērošanas jomas, kurus Kopiena noslēgusi ar trešām valstīm saistībā ar sadarbības attīstības jomu tiktāl, ciktāl šīs veiktās vai paredzētās rīcības pamatmērķis ir sadarbība attīstības jomā, veicinot šīs politikas sociāli ekonomisko mērķu sasniegšanu.

179. Šo analīzi, manuprāt, apstiprina Eiropas Savienības iestāžu iniciatīvas attiecībā uz cīņu pret vieglo ieroču un kājnieku ieroču izplatīšanu.

75 — Saskaņā ar kritēriju, kas izveidots ar Tiesas judikatūru; šajā sakarā skat. 2006. gada 10. janvāra spriedumu lietā C-178/03 Komisija/Parlaments un Padome (Krājums, I-107. lpp., 42. un 43. punkts, kā arī tajos minētā judikatūra).

76 — Vēlos norādīt, ka saistībā ar EK līgumu atsauce uz diviem juridiskajiem pamatiem ir izņēmums, un tā nav iespējama, ja, neraugoties uz to, ka attiecīgajā tiesību aktā izvirzītie mērķi ir nedalāmi, procedūras, kuras paredzētas vienā vai otrā juridiskajā pamatā, nav saderīgas un/vai ja juridisko pamatu apvienošana var aizskart Parlamenta tiesības; skat. iepriekš minēto spriedumu lietā Komisija/Parlaments un Padome, 57. punkts un tajā minētā judikatūra. Lietā par kompetenču sadalījumu starp Eiropas Savienības otro un pirmo pīlāru, divu juridisko pamatu apvienošana tāpat izrādījās neiespējama, ņemot vērā atšķirīgās procesuālās prasības, kas izvirzītas saistībā ar Līguma par ES V sadaļu un ar EK līguma XX sadaļu. Tādējādi, ja kopējo rīcību, kurai ir KĀDP mērķis, principā pieņem tikai Padome vienbalsīgi (izņemot saskaņā ar LES 23. panta 2. punktu), tad savukārt sadarbības attīstības jomā EKL 179. panta 1. punktā ir paredzēts, ka "pasākumus, kas vajadzīgi, lai sasniegtu [EKL] 177. pantā minētos mērķus," Padome pieņem, lemjot saskaņā ar tā saukto koplēmuma procedūru. Tāpat jāšaubās, vai procedūras, kas tiek īstenotas, pieņemot lēmumus, ar kuriem piešķir finansiālu un/vai tehnisku atbalstu, un kas ir balstītas uz vispārējiem tiesību aktiem tajā vai citā pīlārā, var apvienot, ja Līguma par ES V sadaļas ietvaros Padomei nav kompetences pieņemt šādus lēmumus, un Komisijai nākas veikt pasākumus finansiālai un/vai tehniskai palīdzībai saistībā ar sadarbību attīstības jomā.

180. Aukstā kara periodā daudzas valstis izveidoja ļoti lielus parasto ieroču krājumus, kas aukstā kara beigās dažādu iemeslu dēļ, kas it īpaši saistīti ar valstisko struktūru lejupeju, izraisīja galvenos bruņotos konfliktus 90. gados [77].

181. 1997. gada 26. jūnijā, dažas dienas pēc Amsterdamas Eiropadomes, Eiropas Savienības Padome pieņēma pirmo Eiropas Savienības politiska rakstura iniciatīvu saistībā ar cīņu pret vieglo ieroču un kājnieku ieroču izplatīšanu, kuras forma bija "programma parasto ieroču nelikumīgas tirdzniecības novēršanai un cīņai pret šo tirdzniecību" [78] (turpmāk tekstā — "1997. gada programma"). 1997. gada programma, kas bija reakcija uz vairākām Apvienoto Nāciju Organizācijas Ģenerālās Asamblejas pieņemtajām rezolūcijām [79], ietvēra iekšējo, dalībvalstīm adresētu daļu; [dalībvalstīm] vajadzēja pastiprināt kopīgās pūles, lai novērstu un cīnītos pret šo ieroču tirdzniecību savā teritorijā [80], un ārējo daļu, kurā it īpaši bija paziņots, ka Kopiena un dalībvalstis saskaņā ar to attiecīgajām kompetencēm veic saskaņotus pasākumus, lai palīdzētu citām valstīm, pirmkārt, novērst ieroču nelikumīgu tirdzniecību un, otrkārt, it īpaši "pēckonfliktu" situācijās un pastāvot minimālai drošībai un stabilitātei, izbeigt ieroču nelikumīgu apriti un tirdzniecību [81]. To atbalsta pasākumu vidū, kas paredzēti 1997. gada programmas ārējā daļā, ir minēta piemērota likumu un administratīvu pasākumu kopuma pieņemšana un attiecīgi nostiprināšana, lai reglamentētu un efektīvi kontrolētu ieroču pārvešanu, ieviestu ieroču savākšanas, atpirkšanas un iznīcināšanas programmas, ieviestu izglītības programmas, kuru mērķis ir veicināt vietējās sabiedrības informētību par ieroču nelikumīgās tirdzniecības negatīvajām sekām un sekmēt bijušo kaujinieku integrāciju civilajā dzīvē.

77 — Šajā sakarā skat. analīzi, kas izklāstīta 1.—8. punktā Eiropas Savienības Stratēģijā attiecībā uz cīņu pret vieglo ieroču un kājnieku ieroču, kā arī to munīcijas uzkrāšanu un nelikumīgu tirdzniecību, ko Eiropadome pieņēmusi 2005. gada 15. un 16. decembra sanāksmēs (Dok. Nr. 5319/06 KĀDP 31). Saskaņā ar šo dokumentu pasaulē apritē ir vairāk nekā 600 miljoni vieglo ieroču un no 49 lielajiem bruņotajiem konfliktiem, kas notikuši 90. gados, 47 ir īstenoti ar vieglajiem ieročiem un kājnieku ieročiem kā galvenajiem ieročiem. Saskaņā ar 2004. gada maijā veiktu pētījumu, Rietumāfrikā nelikumīgi apritē ir no 8 līdz 10 miljoniem kājnieku ieroču (skat. Bah A., *Mise en œuvre du moratoire de la CEDEAO sur les armes légères et de petit calibre dans la Sierra Leone d'après-guerre*, Darba grupas attiecībā uz vieglajiem ieročiem darba dokuments, Kanādas Koordinācijas komiteja miera uzturēšanai [*comité coordonnateur canadien pour la consolidation de la paix*], Ontario: Ploughshares, 2004, 3. lpp. Šis dokuments ir pieejams šādā interneta adresē: www.ploughshares.ca/libraries/WorkingPapers/wp041fr.pdf

78 — Šīs programmas teksts ir pieejams šādā interneta adresē: http://grip.org/bdg/g1599.html

79 — 1997. gada Programmā it īpaši ir minēta Rezolūcija 51/45 F par "pasākumiem, lai mazinātu ierobežotu parasto ieroču nelikumīgu pārvešanu un lietošanu", Rezolūcija 51/45 L par "palīdzību valstīm ieroču nelikumīgas aprites apturēšanai un savākšanai" un Rezolūcija 51/45 N par "miera uzturēšanu, pateicoties atsevišķiem atbruņošanas pasākumiem"; visas trīs ir pieņemtas 1996. gada 10. decembra 79. plenārsēdē. Pēdējā minētajā rezolūcijā Apvienoto Nāciju Organizācijas Ģenerālā Asambleja norāda, ka ir "pārliecināta, ka globāla un integrēta pieeja atsevišķiem atbruņošanas pasākumiem, it īpaši kājnieku ieroču un vieglo ieroču kontrole, bieži vien ir priekšnoteikums miera un drošības saglabāšanai un uzturēšanai, un tādējādi ir pamats visam faktiskajam ekonomiskās un sociālās atjaunošanas un attīstības procesam".

80 — 1997. gada programmas 1. punkts.

81 — 1997. gada programmas 2. un 3. punkts.

182. 1997. gada programma tika papildināta un nostiprināta ar iepriekš minēto Padomes 1998. gada 17. decembra Vienoto rīcību 1999/34/KĀDP par Eiropas Savienības ieguldījumu kājnieku ieroču un vieglo ieroču destabilizējošas uzkrāšanas un izplatīšanas apkarošanā, kura 2002. gadā tika aizstāta ar Strīdīgo vienoto rīcību.

183. Vairākas specifiskas reģionālas rīcības, ar ko īsteno Vienoto rīcību 1999/34/KĀDP, pieņēma Eiropas Savienība [82], galvenokārt finanšu atbalsta un tehniskas palīdzības formā vieglo ieroču un kājnieku ieroču savākšanai un iznīcināšanai [83].

184. 1999. gada 21. maijā, atgādinot iepriekš minēto Vienoto rīcību 1999/34/KĀDP, Padome pieņēma rezolūciju par vieglajiem ieročiem, kurā tā norādīja, ka kājnieku ieroču izplatīšana un nepietiekamā kontrole ir izraisījusi iekšējos vai starpvalstu konfliktus, radot šķēršļus mierīgai ekonomiskajai un sociālajai attīstībai [84], un "ieteic[a], lai saistībā ar sadarbību attīstības jomā Kopiena un dalībvalstis īpašu uzmanību pievērš pasākumiem ar mērķi", it īpaši "jautājumu par kājnieku ieročiem iekļaut politiskajā dialogā ar ĀKK valstīm un pārējiem [Eiropas Savienības]

82 — Padomes 1999. gada 15. novembra Lēmums 1999/730/KĀDP par Vienotās rīcības 1999/34/KĀDP īstenošanu saistībā ar Eiropas Savienības ieguldījumu kājnieku ieroču un vieglo ieroču destabilizējošas uzkrāšanās un izplatīšanas Kambodžā apkarošanā (OV L 294, 5. lpp.), Padomes 1999. gada 17. decembra Lēmums 1999/845/KĀDP par Vienotās rīcības 1999/34/KĀDP īstenošanu saistībā ar Eiropas Savienības ieguldījumu kājnieku ieroču un vieglo ieroču destabilizējošas uzkrāšanās un izplatīšanas Mozambikā apkarošanā (OV L 326, 73. lpp.), Padomes 2000. gada 14. decembra Lēmums 2000/803/KĀDP par Vienotās rīcības 1999/34/KĀDP īstenošanu saistībā ar Eiropas Savienības ieguldījumu kājnieku ieroču un vieglo ieroču destabilizējošas uzkrāšanās un izplatīšanas Dienvidosetijā apkarošanā (OV L 326, 1. lpp.), Padomes 2001. gada 12. marta Lēmums 2001/200/KĀDP par Vienotās rīcības 1999/34/KĀDP īstenošanu saistībā ar Eiropas Savienības ieguldījumu kājnieku ieroču un vieglo ieroču destabilizējošas uzkrāšanās un izplatīšanas Latīņamerikā un Karību jūras reģionā apkarošanā (OV L 72, 1. lpp.) un Padomes 2001. gada 29. novembra Lēmums 2001/850/KĀDP par Vienotās rīcības 1999/34/KĀDP īstenošanu saistībā ar Eiropas Savienības ieguldījumu kājnieku ieroču un vieglo ieroču destabilizējošas uzkrāšanās un izplatīšanas Albānijā apkarošanā (OV L 318, 1. lpp.).

83 — Tāpat kā Lēmumā 1999/845/KĀDP, ar kuru Eiropas Savienība ir sniegusi ieguldījumu finansiāla atbalsta formā ieroču atrašanai, savākšanai un iznīcināšanai Mozambikā, Dienvidāfrikas policijai un Mozambikas policijai kopīgi veicot pārrobežu operācijas (operācija "Rachel"), tāpat kā Lēmumā 2000/803/KĀDP, ar ko ir piešķirts atbalsts ekipējuma veidā Dienvidosetijas vietējām policijas vienībām, kuras atbildīgas par vieglo ieroču un kājnieku ieroču kontroli, savākšanu un iznīcināšanu šajā reģionā, un mazākā mērā tāpat kā Lēmumā 1999/730/KĀDP, ar ko ir sniegts finansiāls ieguldījums un tehniska palīdzība Kambodžas valdībai, it īpaši piemērotu normatīvo aktu izstrādē attiecībā uz ieroču un munīcijas turēšanu īpašumā, turēšanu, lietošanu tirdzniecību un pārvešanu, lai noteiktu procedūras kājnieku ieroču brīvprātīgai nodošanai un lieko kājnieku ieroču atrašanai un iznīcināšanai, kā arī lai atbalstītu civilās sabiedrības programmas ar mērķi palielināt iedzīvotāju informētību par problēmām, kas saistītas ar vieglajiem ieročiem un kājnieku ieročiem, un tāpat kā Lēmumā 2001/850/KĀDP, ar ko ir sniegts finansiāls atbalsts "vieglo ieroču un kājnieku ieroču kontroles programmai Albānijā", kas izveidota saistībā ar Apvienoto Nāciju Organizācijas Programmu attīstībai [*United Nations Development Programme* (*UNDP*)], ar ko sniegts ieguldījums, it īpaši veicinot ieroču savākšanu šajā valstī. Ar Lēmumu 2001/200/KĀDP Eiropas Savienība ir sniegusi finansiālu ieguldījumu Apvienoto Nāciju Organizācijas Reģionālā centra par mieru, atbruņošanu un attīstību Latīņamerikā un Karību jūras reģionā, kas atrodas Limā [*Lima*], projektiem, kuru mērķis ir vietējo muitas dienestu un policiju izveide.

84 — Rezolūcijas 1. punkts. Rezolūcijas teksts ir pieejams vietnē http://grip.org/bdg/g1786.html

partneriem sadarbībā attīstības jomā *sniegt atbalstu saistībā ar sadarbību attīstības jomā valstīm, kas vēlas saņemt palīdzību lieko kājnieku ieroču ierobežošanai vai likvidēšanai, un paredzēt citus veicinošus pasākumus ar mērķi sekmēt šo ieroču brīvprātīgu nodošanu un to iznīcināšanu*", kā arī "*attiecīgā gadījumā paredzēt atbalstu ar mērķi stiprināt attiecīgās valdības iestādes un tiesību aktus, lai labāk kontrolētu kājnieku ieročus. Pirmie pasākumi varētu attiekties uz Rietumāfriku (ECOWAS) [..], kur ir noticis ievērojams progress un kur ir noteikti un pieņemti pamati cīņai pret kājnieku ieroču izplatīšanu*" [85]. Padome arī lūdza, lai nolūkā nodrošināt koordinētu un papildinošu pieeju Kopienas mērogā tiktu garantēts Eiropas Savienības darbību vienveidīgums attiecībā uz kājnieku ieročiem, it īpaši saistībā ar KĀDP [86].

185. 1997. gada programma un Padomes 1999. gada 21. maija rezolūcija atklāj, ka Padome nav izslēgusi iespēju, ka Kopiena var veikt darbības cīņai pret vieglo ieroču un kājnieku ieroču izplatīšanu saskaņā ar kompetencēm, kas tai piešķirtas saistībā ar sadarbību attīstības jomā.

186. Ņemot vērā šos Padomes pieņemtos dokumentus, šķiet visai neatbilstīgi apgalvot, — kā Tiesā apgalvo Padome un [to valstu] valdības, kas iestājušās lietā, izņemot Nīderlandes valdību, — ka cīņa pret vieglajiem ieročiem un kājnieku ieročiem nekādi neietilpst Kopienas sadarbības politikā attīstības jomā.

187. Tāpat man šķiet, ka Kotonū nolīguma 11. panta 3. punktu, — par kura interpretāciju un piemērošanas jomu šīs prāvas dalībnieki ir plaši diskutējuši, — lai arī tajā nav skaidri norādīts kompetenču sadalījums starp Kopienu un dalībvalstīm, tomēr nevar interpretēt tādā veidā, ka nebūtu iespējama nekāda Kopienas rīcība "nelielu [kājnieku] ieroču un vieglo ieroču pārmērīgas un nekontrolētas [..] uzkrāšanas novēršana[s]" sekmēšanai.

188. Savukārt — kā atzinusi Komisija — tas, ka Kotonū nolīgumā ir tikai minēta šī joma, arī nenozīmē, ka Eiropas Savienībai nebūtu nekādas kompetences ieviest pasākumus un rīcību cīņai pret vieglo ieroču un kājnieku ieroču izplatīšanu.

189. Šī robežu noteikšana starp attiecīgajām Kopienas un Eiropas Savienības kompetencēm tātad beigās notiek, nosakot atbilstošā

85 — Rezolūcijas 7. punkts (slīpinājums mans).
86 — Rezolūcijas 9. punkts.

pasākuma mērķi pēc tā, vai tā ekskluzīvs mērķis vai pamatmērķis ir miera uzturēšana un/vai starptautiskās drošības stiprināšana — tādā gadījumā [pasākums] attiecas uz KĀDP, vai arī sociāli ekonomiskā attīstība — tad [pasākums] attiecas uz Kopienas sadarbības politiku attīstības jomā. Šo pieeju apstiprina arī paskaidrojošās piezīmes par Eiropas Savienības vispārējā budžeta 2004. gadam KĀDP nodaļu, kurās, neraugoties uz to indikatīvo raksturu, ir norādīts, ka gan Kopiena, gan Eiropas Savienība, pēdējai minētajai rīkojoties saskaņā ar Līguma par ES V sadaļu, var pieņemt rīcību atbilstoši savām attiecīgajām kompetencēm, lai cīnītos pret vieglo ieroču un kājnieku ieroču uzkrāšanu.

190. Turklāt, pretēji tam, ko Francijas valdība ir izklāstījusi tiesas sēdē, nedomāju, ka šajā lietā no 3. panta Regulā Nr. 1717/2006, varētu secināt, ka cīņa pret vieglo ieroču un kājnieku ieroču izplatīšanu būtu sistemātiski izslēgta no Kopienas sadarbības politikas attīstības jomā [87].

191. Minētās regulas 3. panta 1. punktā ir paredzēts, ka Kopiena var sniegt tehnisku un finansiālu atbalstu, ārkārtas, krīzes vai iespējamas krīzes situācijās, kā arī situācijās, kas var izvērsties bruņotā konfliktā vai būtiski destabilizēt attiecīgo trešo valsti vai valstis. Tā 2. punktā ir uzskaitītas jomas, uz kurām attiecas iepriekš minētā tehniskā un finansiālā palīdzība. Šajā sakarā 3. panta 2. punkta i) apakšpunkta pirmajā daļā ir noteikts "atbalsts pasākumiem, kas saskaņā ar Kopienas sadarbības politiku un tās mērķiem paredzēti, lai risinātu civiliedzīvotāju problēmas saistībā ar šaujamieroču nelikumīgu izmantošanu un piekļuvi tiem; šāds atbalsts paredz tikai pārbaudes darbības, palīdzību upuriem, sabiedrības informēšanu un īpašas juridiskās un administratīvās pieredzes un labas prakses izveidi". Šīs normas otrajā daļā, kuru uzsver Francijas valdība, ir precizēts, ka "atbalstu sniedz, ciktāl tas vajadzīgs, lai krīzes vai iespējamas krīzes situācijā, kā minēts 1. punktā, atjaunotu attiecīgo tautu sociālajai un ekonomiskajai attīstībai nepieciešamos apstākļus. Tas neietver atbalstu pasākumiem, lai apkarotu ieroču izplatīšanu".

192. Jāvērš uzmanība uz to, ka, pieņemot šo tiesību aktu, kas stājās spēkā 2007. gada 1. janvārī, Padome un Komisija pieņēma kopīgu deklarāciju, saskaņā ar kuru šīs iestādes it īpaši ir vienojušās, ka nevienu Regulas [Nr. 1717/2006] tiesību normu nedrīkst "interpretēt tādā veidā, ka tā skartu nostāju, kas pausta lietā [C-]91/05", un ka "tikmēr, kamēr Tiesa nebūs izspriedusi šo

87 — Jānorāda, ka šāds arguments, pat ja tas ir tikai izklāstīts tiesas sēdē un attiecas uz Kopienas tiesību aktu, kurš pieņemts pēc prasības celšanas, ir jāatzīst par pieņemamu, jo tā mērķis ir apstrīdēt Kopienas kompetenci veikt pasākumu saistībā ar cīņu pret vieglo ieroču un kājnieku ieroču izplatīšanu — jautājumā, kas attiecas uz sabiedrisko kārtību un ko tādējādi pēc savas ierosmes var izvirzīt Kopienu tiesa.

lietu, Komisija neizmantos iespēju veikt pasākumus saskaņā ar [minētās regulas] 3. panta 2. punkta i) apakšpunktu"; minētā panta piemērošanas jomu vajadzības gadījumā var pārskatīt, pamatojoties uz Komisijas priekšlikumu un ņemot vērā Tiesas spriedumu šajā lietā [88].

194. Visu šo iemeslu dēļ uzskatu, ka pati cīņa pret vieglo ieroču un kājnieku ieroču pārmērīgu uzkrāšanu ne vien nav izslēgta no Kopienas sadarbības politikas attīstības jomas, bet, gluži otrādi, tā var ietilpt [minētajā politikā], ja tā pasākuma ekskluzīvais mērķis vai pamatmērķis, ar ko veicina šo cīņu, ir sadarbība attīstības jomā, kas sekmē šīs sadarbības ekonomiski sociālo mērķu īstenošanu.

195. Tagad ir jāaplūko apstrīdētā lēmuma un Strīdīgās vienotās rīcības tiesiskums.

193. Katrā ziņā, ja vajadzētu interpretēt Regulas Nr. 1717/2006 3. panta 2. punkta i) apakšpunkta otro daļu, tajā, šķiet, atbalsts pasākumiem cīņai pret ieroču izplatīšanu ir izslēgts tikai attiecībā uz Kopienas atbalstu, reaģējot uz krīzes vai iespējamām krīzes situācijām, nevis attiecībā uz ikvienu Kopienas pasākumu, kas veicina sadarbības politikas attīstības jomā sociāli ekonomisko mērķu īstenošanu, it īpaši ja Regulā Nr. 1717/2006 paredzētā palīdzība atbilstoši 2. panta 1. punktam tiek sniegta tikai tad, ja to nevar īstenot saistībā ar citiem stabiliem Kopienas instrumentiem, kas veltīti ārējam atbalstam, kuros noteikti ir ietverti sadarbības attīstības jomā ģeogrāfiskie instrumenti, piemēram, Kotonū nolīgums. Tomēr, kā jau norādīts, šis nolīgums neizslēdz iespēju Kopienai veikt pasākumus cīņai pret vieglo ieroču un kājnieku ieroču izplatīšanu.

3) Par apstrīdētā lēmuma un Strīdīgās vienotās rīcības tiesiskumu

196. Ņemot vērā it īpaši iepriekš minēto 2005. gada 13. septembra spriedumu lietā Komisija/Padome un kā jau norādīts, lai noteiktu, vai, pieņemot apstrīdēto lēmumu, Padome ir aizskārusi Kopienai attiecībā uz sadarbību attīstības jomā piešķirtās kompetences, tādējādi neievērojot LES 47. pantu, ir jāpārbauda, vai saistībā ar tā nolūku un saturu, šim lēmumam vismaz pamatmērķis ir bijusi sadarbība attīstības jomā.

88 — Dokuments Nr. 14010/06, *CODEC* 1113, KĀDP 966, 2006. gada 27. oktobris, 1. lpp.

197. Attiecībā uz apstrīdētā lēmuma nolūku ir jāatgādina, ka tā pirmajā apsvērumā ir precizēts, ka pārmērīga un nekontrolēta vieglo ieroču un kājnieku ieroču uzkrāšanās un izplatīšana apdraud mieru un drošību un samazina ilgtermiņa attīstības iespējas.

198. Apstrīdētā lēmuma otrajā apsvērumā ir noteikts, ka Eiropas Savienība paredz darboties kompetentos starptautiskos forumos, lai veicinātu uzticības rašanos. Tajā ir uzsvērts, ka "šajā sakarā šā lēmuma mērķis ir īstenot minēto [Strīdīgo] vienoto rīcību". Šis apsvērums ir jāaplūko kopā ar vienīgo apstrīdētā lēmuma atsauci uz Strīdīgās vienotās rīcības 3. pantu, tiesību normu, kurā, starp citu, ir minēta uzticības radīšanas pasākumu ieviešana.

199. Saskaņā ar Strīdīgās vienotās rīcības 3. pantu, īstenojot Strīdīgajā vienotajā rīcībā noteiktos mērķus, "Savienības [Eiropas Savienība] tiecas pēc vienprātības panākšanas attiecīgajos starptautiskajos forumos un vajadzības gadījumā *reģionālā kontekstā* [*reģionālā mērogā*], *lai nolūkā novērst turpmāku* kājnieku ieroču destabilizējošu *uzkrāšanu īstenotu* šādus *principus* un pasākumus" [89].

3. pantā norādīto principu un pasākumu vidū ir minēti: a) punktā — "visu valstu apņemšanās importēt un glabāt kājnieku ieročus tikai to likumīgajām drošības vajadzībām līmenī, kas atbilst to nepieciešamās aizstāvēšanās un drošības prasībām", b) punktā — "eksportējošo valstu apņemšanās piegādāt kājnieku ieročus tikai valdībām [..] saskaņā ar piemērotiem starptautiskiem un reģionāliem ierobežojošiem ieroču eksporta kritērijiem", c) punktā — "visu valstu apņemšanās ražot kājnieku ieročus tikai glabāšanai, kas minēta a) punktā, vai eksportam, kas minēts b) punktā", un e) punktā — "uzticības radīšanas pasākumu ieviešana, ietverot pasākumus lielākas pārredzamības un atklātības veicināšanai ar kājnieku ieroču reģionālu reģistru starpniecību un pieejamās informācijas regulāru apmaiņu, ar kājnieku ieroču eksporta, importa, ražošanas un turēšanas un valsts ieroču tiesību aktu reģionālo reģistru starpniecību, un ar konsultācijām starp attiecīgajām pusēm par apmaiņā iegūto informāciju".

200. Jāatgādina, ka Komisija nekādi neapstrīd to, ka Strīdīgās vienotās rīcības 3. pants, tāpat kā vairums citu šī tiesību akta I sadaļas normu, ietilpst KĀDP jomā [90].

89 — Slīpinājums mans. Atgādinājumam — apzīmējums "kājnieku ieročī", kas lietots Strīdīgās vienotās rīcības pamattekstā, ietver "vieglos ieročus" (skat. šo secinājumu 9. punktu).

90 — Skat. šo secinājumu 59. punktu.

201. Tāpat vēlreiz vēlos vērst uzmanību uz to, ka apstrīdētajā lēmumā paredzētā Eiropas Savienības sniegtā palīdzība pēc būtības attiecas uz moratorija par *ECOWAS* vieglajiem ieročiem pārveidi par saistošu reģionālu konvenciju.

202. Attiecīgais moratorijs, ko *ECOWAS* pieņēmusi 1998. gada oktobrī, attiecas uz vieglo ieroču importu, eksportu un ražošanu *ECOWAS* dalībvalstīs. Moratorija preambulā ir uzsvērts, ka vieglo ieroču aprite ir destabilizējošs faktors *ECOWAS* dalībvalstīm un apdraud mieru un tautu drošību [91].

203. Atbalstot šīs *ECOWAS* politiskās iniciatīvas pārveidi par saistošu reģionālu konvenciju, apstrīdētais lēmums sekmē turpmākas vieglo ieroču un kājnieku ieroču uzkrāšanas novēršanu Rietumāfrikā, kas var (vēl vairāk) destabilizēt šo reģionu, saskaņā ar Strīdīgās vienotās rīcības 3. pantu.

204. Tādējādi ar apstrīdēto lēmumu ir paredzēts konkrēti un tieši atbalstīt *ECOWAS* centienus cīņā pret nedrošību, ko radītu turpmāka vieglo ieroču un kājnieku ieroču uzkrāšana Rietumāfrikā. Tātad apstrīdētā lēmuma nolūks, šķiet, galvenokārt, ja ne ekskluzīvi, ir saistīts ar drošību.

205. Protams, jāpiekrīt, ka drošība ir nepieciešams nosacījums attīstībai [92]. Tomēr pretēji tam, ko apgalvo Komisija, vienkāršais konstatējums — kurš ietverts apstrīdētā lēmuma pirmajā apsvērumā —, ka pārmērīga un nekontrolēta vieglo ieroču un kājnieku ieroču uzkrāšanās un izplatīšana apdraud mieru un drošību un samazina ilgtermiņa attīstības iespējas, nenozīmē, ka ar apstrīdēto lēmumu būtu paredzēts, lai sniegtu atbalstu projektam, kurš tieši un/vai galvenokārt ir vērsts uz humāno un/vai sociāli ekonomisko apstākļu uzlabošanu attiecīgo Āfrikas valstu iedzīvotājiem.

206. Gluži otrādi, pēdējais minētais mērķis drīzāk šķiet tāls un, katrā ziņā, netiešs un

91 — Otrais apsvērums iepriekš minētajā deklarācijā par moratoriju attiecībā uz vieglo ieroču pārvadāšanu un ražošanu Rietumāfrikā.

92 — Tā ir atgādināts I un III punktā iepriekš minētajā Eiropas Savienības Stratēģijā attiecībā uz cīņu pret vieglo ieroču un kājnieku ieroču, kā arī to munīcijas uzkrāšanu un nelikumīgu tirdzniecību, atsaucoties uz Eiropas drošības stratēģiju, ko Eiropadome ir pieņēmusi 2003. gada decembrī.

pakārtots salīdzinājumā ar mērķi saglabāt *ECOWAS* dalībvalstu reģionālo drošību.

207. Attiecībā uz apstrīdētā lēmuma saturu jāatgādina, ka tajā ir noteikts finansiāls ieguldījums un tehniska palīdzība EUR 515 000 apmērā uz 12 mēnešiem, lai izveidotu Vieglo ieroču nodaļu *ECOWAS* Tehniskajā sekretariātā un lai moratoriju par *ECOWAS* vieglo ieroču pārvešanu un ražošanu pārveidotu par juridiski saistošu *ECOWAS* konvenciju.

208. Patiešām, — kā uzsver Komisija — finansiāls ieguldījums un tehniska palīdzība ir tipiski instrumenti, ko izmanto saistībā ar atbalstu attīstībai.

209. Tomēr šajā argumentā, manuprāt, nav ņemts vērā apstāklis, ka, lai šie instrumenti attiektos uz sadarbību un atbalstu attīstībai, tiem ir precīzi jābūt vērstiem uz attīstību. Citiem vārdiem, vienkāršs fakts, ka ir izmantots finanšu instruments, kāds ir atbalsts, [vēl] automātiski nenozīmē, ka šis atbalsts ietilpst Kopienas kompetencē sadarbības attīstības jomā; vēl tam ir jābūt atzīstamam par "atbalstu attīstībai". Turklāt neviens Līguma par ES noteikums neliedz izmantot finanšu instrumentu vai tehnisku palīdzību saistībā ar minētā līguma V sadaļu. Starp citu, Komisija pati to ir atzinusi, un Eiropas Savienības lēmumu pieņemšanas praksē tam ir daudz piemēru [93].

210. Vispār, manuprāt, gadījumā, ja lēmumā ir noteikts finansiāls ieguldījums un tehniska palīdzība trešai valstij vai, kā šajā lietā, reģionālās sadarbības organizācijai, šī lēmuma satura pārbaude atšķirībā no normatīva rakstura pasākuma satura lielā mērā ir atkarīga no minētajā lēmumā izvirzītā mērķa pārbaudes.

211. Faktiski pats finansiālais ieguldījums un tehniskā palīdzība ir neitrāli un, manuprāt, tikai ņemot vērā to mērķus, tie var vai nu attiekties uz sadarbību attīstības jomā, vai arī ietilpt KĀDP.

212. Kā izklāstīts analīzē, apstrīdētā lēmuma mērķis, ņemot vērā Strīdīgo vienoto rīcību, vismaz galvenokārt ir saistīts ar drošību. Turklāt fakts, ka — atbilstoši Komisijas apgalvojumiem — ar apstrīdēto lēmumu ir atbalstīta institucionālā nostiprināšana, it īpaši Vieglo ieroču nodaļas izveide *ECOWAS*

93 — Skat. it īpaši šo secinājumu 83. zemsvītras piezīmē minētos lēmumus.

Tehniskajā sekretariātā, šo vērtējumu nemaina, jo pārvaldes iestāžu stiprināšana — vai tās būtu valsts, reģionālas vai starptautiskas — pati nevar būt mērķis, bet, lai tā ietilptu sadarbībā attīstības jomā, tai izvirzītajam mērķim ir jābūt attīstībai [94].

213. Šajos apstākļos apstrīdētais lēmums neattiecas uz sadarbību attīstības jomā, bet gan tam, vismaz galvenokārt, ir izvirzīti mērķi, kas noteikti LES 11. panta 1. punktā, — it īpaši miera uzturēšanas un starptautiskās drošības stiprināšanas mērķi — mērķi, kuri — Komisija to neapstrīd — neatbilst nevienam no Kopienai izvirzītajiem mērķiem [95].

214. Tas — kā norādījusi Komisija —, ka tā bija paredzējusi palīdzību, kas (pirmajā acu skatienā) ir analoga palīdzībai, kas pieņemta ar apstrīdēto lēmumu, nemaina šo vērtējumu. Šāda iniciatīva ne tikai nemaina kompetenču sadalījumu starp Kopienu un Eiropas Savienību, bet arī Komisijas minētie dokumenti, pamatojot savu domu, nepierāda, ka Kopiena būtu uzņēmusies finansēt projektu, kura saturs būtu identisks vai analogs apstrīdētā lēmuma saturam.

215. Jāuzsver, ka atbilstošajos punktos Reģionālās sadarbības stratēģijā un Reģionālajā indikatīvajā programmā Rietumāfrikai, kas parakstītas 2003. gada 19. februārī, saskaņā ar Kotonū nolīgumu, it īpaši starp *ECOWAS* un Komisiju [96], kurus Komisija minējusi, pamatojot savus argumentus, pirmkārt, tikai ir aprakstoši atgādināta vieglo ieroču tirdzniecības kontroles nozīme reģionā, kur ar Apvienoto Nāciju Organizācijas atbalstu pastāv moratorijs par eksportu un importu [97], un, otrkārt, ir atgādināts, ka palīdzība "papildus Apvienoto Nāciju [Organizācijas] atbalstam tiks *paredzēta* ar mērķi [..] *izpildīt* vieglo ieroču ievešanas, izvešanas un ražošanas moratoriju" [98].

216. Attiecībā uz pēdējo punktu un neatkarīgi no jautājuma par kompetenču sadalījumu starp dalībvalstīm un Kopienu šādu projektu finansēšanā, moratorija *izpildes* paredzēšanu nevar pielīdzināt atbalstam tam,

94 — Šajā sakarā skat. 63. punktu ģenerāladvokātes Kokotes [*Kokott*] secinājumos, kas sniegti 2007. gada 22. maijā (2007. gada 23. oktobra spriedums lietā C-403/05 Parlaments/Komisija, Krājums, I-9045. lpp.).

95 — Skat. arī šo secinājumu 159. punktu.

96 — Prasības pieteikuma IV pielikums. Sadarbības stratēģiju un reģionālo indikatīvo programmu izstrādes un pieņemšanas noteikumi ir precizēti Kotonū nolīguma IV pielikumā. Saskaņā ar šī pielikuma 10. panta 2. punktu reģionālās indikatīvās programmas, savstarpēji vienojoties, pieņem Kopiena un attiecīgās ĀKK valstis.

97 — Dokumenta 2.3. sadaļa, 19. lpp.

98 — Dokumenta 6.4.1. sadaļa, 40. lpp.

ka šis moratorijs tiek pārveidots par juridiski saistošu konvenciju.

217. Tāpat kā saistībā ar moratorija izpildi var pamatoti paredzēt, ka pasākumus, kuriem var būt galvenokārt humānās attīstības un sociāli ekonomiski mērķi, piemēram, atbalsts vietējām iniciatīvām saistībā ar attiecīgo iedzīvotāju informētības palielināšanu par pārmērīgu ieroču apriti, ieguldījums projektos, kuri paredzēti atturēšanai no paštaisītu vieglo ieroču izgatavošanas un/vai tās aizstāšana ar patēriņa preču ražošanu, vai pat atbalsts ieroču atpirkšanas programmām no vietējiem iedzīvotājiem vai pārtikas apmaiņa pret ieroču vieglo un kājnieku ieroču brīvprātīgu nodošanu, tā savukārt atbalstam moratorija, kāds ir *ECOWAS* moratorijs, pārveidei par saistošu konvenciju, kā jau norādīts, vismaz galvenokārt ir mērķis stiprināt reģionālo un starptautisko drošību.

218. Šo secinājumu 213. punktā izklāstīto vērtējumu tāpat nemaina norāde apstrīdētā lēmuma 4. panta 2. punktā, kurā ir gandrīz precīzi pārņemta Strīdīgās vienotās rīcības 9. panta 1. punkta redakcija, saskaņā ar kuru periodiskos ziņojumus "par Eiropas Savienības darbību vienveidīgumu kājnieku ieroču un vieglo ieroču jomā, it īpaši attiecībā uz *tās* attīstības politiku", iesniedz Savienības prezidentvalsts un Komisija [99].

219. Faktiski, pirmkārt, šis konstatējums, šķiet, atbilst kompetenču sadalījumam starp Eiropas Savienību un Eiropas Kopienu saistībā ar cīņu pret vieglo ieroču un kājnieku ieroču uzkrāšanu, atzīstot, — kā jau izklāstīju analīzē iepriekš — ka šai jomai var būt piemērojama sadarbība attīstības jomā tiktāl, ciktāl pasākumiem, kas ir veikti vai plānoti, pamatmērķis ir sadarbība attīstības jomā, proti, tie ir vērsti uz vietējo iedzīvotāju sociāli ekonomisko attīstību. Turklāt šādā nozīmē arī ir jāaplūko Strīdīgās vienotās rīcības 7. panta 2. punkts, kurā ir precizēts, ka "*neskarot* dalībvalsts divpusējos ieguldījumus un *Kopienas darbību*, [..] Padome lemj par šādu projektu principiem, noteikumiem un šo projektu finansēšanu", kā arī tās 8. pants, saskaņā ar kuru — atgādinu — "Padome *pieņem zināšanai*, ka Komisija gatavojas rīkoties [..] [Strīdīgās] vienotās rīcības mērķu un

99 — Slīpinājums mans.

prioritāšu sasniegšanai, *vajadzības gadījumā veicot piemērotus Kopienas pasākumus*" [100].

220. Otrkārt, nav nekādu šaubu, — pretēji tam, ko apgalvo Komisija, — ka formulējumi "Eiropas Savienība" un "tās attīstības politika", kas ietverti apstrīdētā lēmuma 4. panta 2. punktā un Strīdīgās vienotās rīcības 9. panta 1. punktā, nenozīmē Eiropas Savienību, tai rīkojoties saistībā ar Līguma par ES V sadaļu, bet gan, gluži pretēji, ņemot vērā arī atsauci uz nepieciešamību nodrošināt "pasākumu konsekvenci", tie ir skaidra norāde uz vispārējo pienākumu, kas noteikts LES 3. pantā, kurš iekļauts Līguma par ES kopīgajos noteikumos, un kas tātad ir adresēts Eiropas Savienībai kā triju pīlāru "uzbūvei", it īpaši prasa ievērot "konsekvenci *visā* uz ārieni vērstajā darbībā saistībā ar *savu* ārpolitiku, *drošības politiku*, ekonomikas politiku un *attīstības politiku*" [101].

221. Visu šo apsvērumu dēļ uzskatu, ka apstrīdēto lēmumu nevarēja pieņemt Kopiena saskaņā ar EK līguma XX sadaļu. Turklāt Strīdīgo vienoto rīcību nevar atzīt par nepiemērojamu šajā lietā, jo šis tiesību akts nav ļāvis Padomei pieņemt apstrīdēto lēmumu, tādējādi neievērojot LES 47. pantu. Tātad ierosinu Tiesai prasību noraidīt.

V — Par tiesāšanās izdevumiem

222. Atbilstoši Reglamenta 69. panta 2. punktam lietas dalībniekam, kam spriedums ir nelabvēlīgs, piespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, ja to ir prasījis lietas dalībnieks, kuram spriedums ir labvēlīgs. Tā kā Padome ir prasījusi piespriest Komisijai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus un tā kā šai iestādei spriedums ir nelabvēlīgs, uzskatu, ka ir jāpiespriež Komisijai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

223. Saskaņā ar Reglamenta 69. panta 4. punktu Dānijas Karaliste, Spānijas Karaliste, Francijas Republika, Nīderlandes Karaliste, Zviedrijas Karaliste, Apvienotā Karaliste, kā arī Eiropas Parlaments sedz savus tiesāšanās izdevumus paši.

100 — Slīpinājums mans.
101 — Slīpinājums mans.

VI — Secinājumi

224. Ņemot vērā iepriekš izklāstītos apsvērumus, ierosinu Tiesai nospriest šādi:

1) prasību noraidīt;

2) Eiropas Kopienu Komisija atlīdzina tiesāšanās izdevumus;

3) Dānijas Karaliste, Spānijas Karaliste, Francijas Republika, Nīderlandes Karaliste, Zviedrijas Karaliste, Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotā Karaliste, kā arī Eiropas Parlaments sedz savus tiesāšanās izdevumus paši.